

w tej serii:

HIMALAJE:

Cho Oyu Himal (w jęz.niemieckim): **Zeszyt 1** (Khumbu La.Nangpai Gosum,Kyajo Ri), wyd.1988. **Zeszyt 2** (Cho Oyu.Ngozumpa Kang.Gyachung Kang), wyd.1988.

Pumori-Taboche Himal (w jęz.niemieckim): **Zeszyt 1** (Nup La.Gyubanare Kang.Lobuche.Kangchung.Pointed Pk.), wyd.1988. **Zeszyt 2** (Jobo Lhaptshan.Taboche.Pumori.Khumbutse), wyd.1988.

Mount Everest Massiv (w jęz.niemieckim): **Zeszyt 1** (Mt Everest.Changtse), wyd.1985. **Zeszyt 2** (South Col.I hoise.Nuptse), wyd.1988. **Zeszyt 3** (Imja Tse.Pokalde.Shartse.Cho Polu.Pelhangtse), wyd.1988.

Ama Dablam & Hinku Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Twin Ice Pk.Veguco.Ama Dablam), wyd.1993. **Zeszyt 2** (Hinku Ri.Kang Taiga.Transerku), wyd.1994. **Zeszyt 3** (Kyashar.Kusum Kangguru.Mera.Naulekh), wyd.1994.

Chamlang-Baruntse Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (.Baruntse.Peak 4), wyd.1993. **Zeszyt 2** (Hunku Chuli.Chamlang.Peak5.Chhoyang Himal), wyd.1993.

Makalu Himal (w jęz.niemieckim): **Zeszyt 1** (Chago.Kangchungtse.Chomo Lönzö), wyd.1988. **Zeszyt 2** (Makalu La.Makalu.Yaupa.Peak 5.Popti La), wyd.1988.

Ohmi Kangri Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Ohmi Kangri, Nupchu, Sharphu), wyd.1997.

Jongsang Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Lashar.Drohmo.Jongsang Peak), wyd.1994. **Zeszyt 2** (Langpo, Pathibara, Kirat Chuli, Nepal Peak, North Zemu Range), wyd.1995.

Kangchenjunga Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Nepal Gap.Gimmigela Chuli.Sugarloaf.Taple Shikhar.Kangchenjunga), wyd.1987. **Zeszyt 2** (Kangchenjunga c.d., Kangbachen, Ramthang, Anidesh Chuli, Merra), wyd.1988. **Zeszyt 3** (Kumbhakarna.Khabur.Tso Kang.Boktoh.Mirgin La), wyd.1988.

Siniolchu Himal (w jęz.polskim): (Simvu. Siniolchu, Lama Anden), wyd.1996.

Singalila Range (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Kabru,Kabru Dome.Forked Peak.Gocha La), wyd.1995. **Zeszyt 2** (Pandim, Jopuno, Narsing, Tendong), wyd.1995. **Zeszyt 3** (Rathong Peak, Kokthang, Kangla Kang, Deura Danda), wyd.1995.

KARAKORUM:

Western Baltoro Mustagh (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (West Mustagh Pass,Paiju Group,Uli Biaho), wyd.1988. **Zeszyt 2** (Sarpa Laggo Pass,Trango Group), wyd.1989. **Zeszyt 3** (Lobsang Group,East Mustagh Pass,Mustagh Tower), wyd.1989. **Zeszyt 4** (Savoia Group,Chongtar Group), wyd.1989.

Northern Baltoro Mustagh (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (K2), wyd.1989. **Zeszyt 2** (Angel,Skyang Kangri,Durbin Group,Kharut Ridge), wyd.1989.

Eastern Baltoro Mustagh (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Broad Peak), wyd.1989. **Zeszyt 2** (Gasherbrum IV,V,VI,Nakpo Peaks), wyd.1990. **Zeszyt 3** (Gasherbrum III,II,I,Sia Kangri), wyd.1990.

ANDY:

Cordillera Huayhuash (w jęz.polskim): **Zeszyt 1**: (Paria.Ninashanca.Rondoy), wyd.1990. **Zeszyt 2**: (Jirishanca.Jirishanca Chico.Cadena Queropalca.Yerupaja Chico), wyd.1991. **Zeszyt 3** (Yerupaja,Seria,Rosario,Rasac), wyd.1991. **Zeszyt 4** (Tsacra.Ancocancha.Raju Collota.Cadenas Occidentales), wyd.1991. **Zeszyt 5** (Siula.Sarapo.Jurau.Cad.Yalgoy.Trapeccio), wyd.1992. **Zeszyt 6** (Puscanturpa,Cuyocraju, Rascacielo, Pariaucero,Yanacaico,Huachash), wyd.1992. Atlas map z indeksami, wyd.1993

POLSKA:

Góra Zborów (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Część zachodnia), wyd.1986. **Zeszyt 2** (Część wschodnia), wyd.1986.

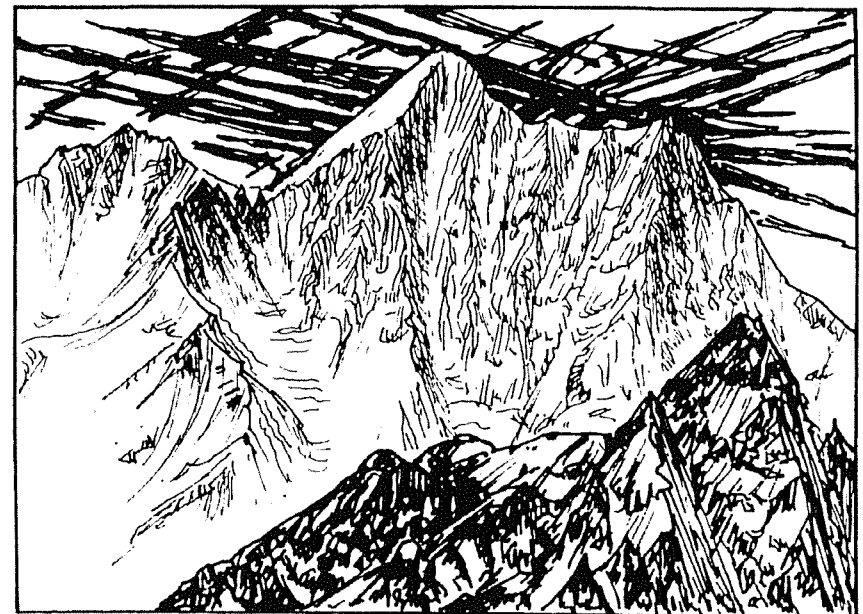
Wkrótce!! Chorten Nvima Range - Zeszyt 1 (w jęz.polskim)

Proszę wszystkich o przysyłanie sprostowań, uzupełnień i uwag do powyższych przewodników. Proszę również o materiały do dalszych zeszytów tej serii.

J.Kielkowski, Potsdamer Str.45, 40599 Düsseldorf

OHMI KANGRI

HIMAL

PRZEWODNIK ALPINISTYCZNY

Jan Kielkowski

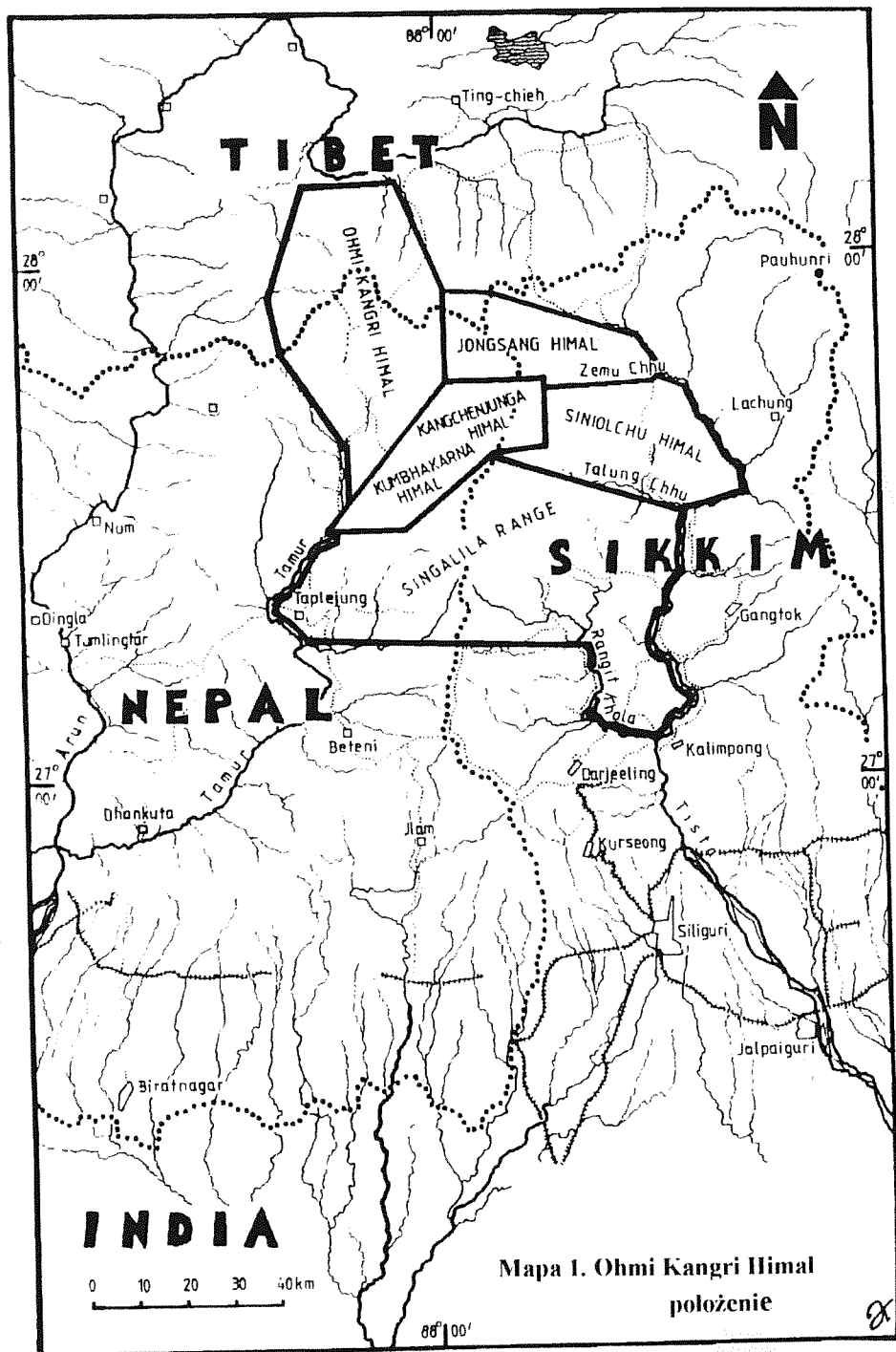
OHMI KANGRI HIMAL

monografia alpinistyczna

Ohmi Kangri - Nupchu - Sharpu

wszelkie prawa zastrzeżone

Düsseldorf 1997

WPROWADZENIE

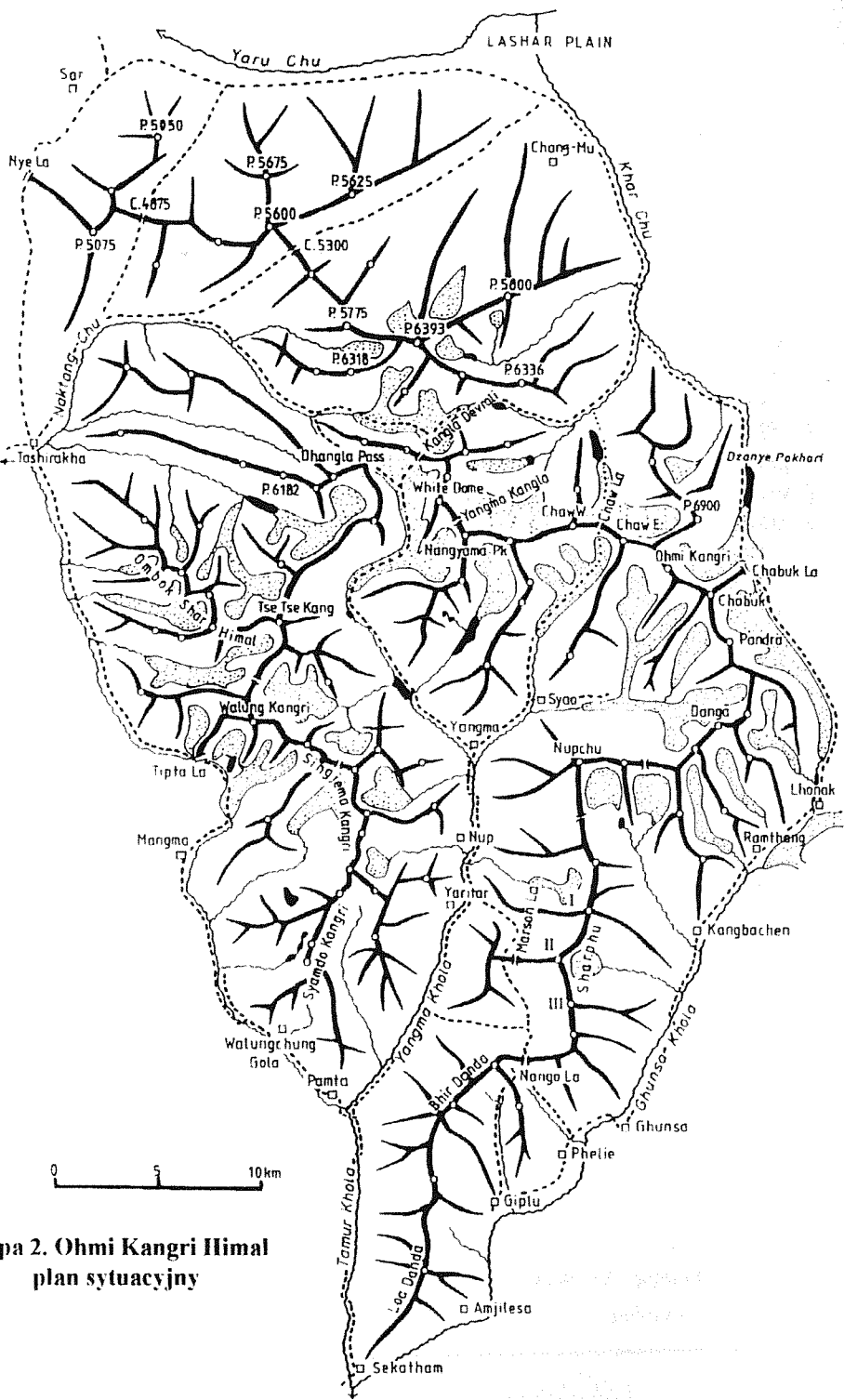
(mapy 1-2)

Rejon Ohmi Kangri Himal znajduje się w najbardziej na pn.-wschód wysuniętej części Nepalu, a jego północne ramiona schodzą do Tybetu. Nazwany został od najwyższego w tym rejonie szczytu - Ohmi Kangri (7047 m), chociaż niekiedy bywa również określany jako Janak Himal lub Janak Massiv. Ostatnie nazwy odnoszą się raczej do sąsiadującego z tym rejonem na wschodzie masywu szczytu Janak Chuli (Outlier), wznoszącego się w zachodniej grani Jongsang Peak.

Do Ohmi Kangri Himal zaliczone zostały tutaj wszystkie szczyty w głównej grani Himalajów - od przełęczy Chabuk La (6182) na wschodzie po przełęcz Tipta La (5278) na zachodzie - wraz ze wszystkimi bocznymi odgałęzieniami tej grani. Główną granią biegnie granica pomiędzy Nepalem a Tybetem. Południowe odnogi rejonu wcinają się w widły utworzone przez górne ramiona Tamur River. Pd.-wschodnią granicę rejonu wyznacza tu dolina Ghunsa Khola z Lhonak Glacier w jej najwyższej części, a pd.-zachodnią dolina samego Tamuru, podchodząca pod Tipta La. Północne granie Ohmi Kangri Himal schodzą do szerokiej doliny Yaru Chu, która jest wschodnią odnogą Phung Chu - górnego biegu Arun River. Na pn.-zachodzie Nye La (4850) oddziela opisywany rejon od grupy Nyonno Ri (6748). Na wschodzie Ohmi Kangri Himal sąsiaduje z Jongsang Himal i Kangchenjunga Himal, zaś na zachodzie z Ombok Himal i Lumbasamba Himal.

Granie i szczyty

Główna grań Ohmi Kangri Himal jest odcinkiem głównej grani Himalajów. Nie jest ona jednak głównym działem wodnym, lecz oddziela jedynie zlewnie bocznych (wschodnich) dopływów Arun River: Phung Chu i Naktang Chu na północy od Tamur River na południu. Najwyższy szczyt tej grani - Ohmi Kangri (7047 m), wznosi się na jej wschodnim skraju, inne znajdujące się w niej wybitniejsze szczyty - to Chaw East (6588), Nangyama Peak (6684) i Tsetse Kang (6572). Na północ i południe odchodzą od głównej grani liczne boczne granie. Najdłuższa z nich - silnie porozgałęziona - odchodzi z wierzchołka Chabuk (nad samą Chabuk La) na SSW i oddziela dolinę Ghunsa Khola od środkowej części doliny Tamur River z jej górną odnogą Yangma Khola. Najwybitniejszym szczytem tej grani jest wielowierzchołkowy Sharphu (6522 m). Inna wybitna boczna grań (z masywem Syamdo Kangri - 5994) oddziela najwyższą część doliny Tamur River od jej pn.-wschodniej odnogi Yangma Khola. Z północnych odgałęzień najważniejsze jest to, które odchodzi od środkowej części głównej grani na pn.-zachód, w kierunku przełęczy Nye La (4850) i dalej do Nyonno Ri (6748) - już poza opisywanym rejonem. Grań ta oddziela zlewnię Yaru Chu na pn.-wschodzie od zlewni Naktang Chu na pd.-zachodzie. Znajdują się w niej liczne szczyty o wysokości

ponad 6000 m, jednak żaden z nich nie przekracza 6500 m. Szczyty w północnych graniach rejonu są zupełnie nie rozpoznane, a ewentualne chińskie mapy topograficzne są niedostępne. Również szczyty w południowych graniach są bardzo słabo poznane. Przez wszystkie trzy przełęcz (Tipta La, Chhabuk La i Nye La) ograniczające ten rejon prowadzą od dawna uczęszczane przez tubylców szlaki. Chodzono również od dawna przez wcięte w środkowej części głównej grani przełęcz Dhangla Pass i Kangla Devrali.

Doliny

Od południa podchodzi pod opisywany rejon wielka dolina rzeki Tamur River (Tamar River), która jest głównym lewym (wschodnim) dopływem Arun River. Między granie Ohmi Kangri Himal wcinają się górne ramiona tej doliny. Wzdłuż pd.-wschodniej granicy obszaru ciągnie się dolina Ghunsa Khola (Khunza River, Char Chu) z jej górnym biegiem Kangbachen River (Kambachen River), odnogą Tsisima Khola i z Lhona Glacier w najwyższej części. W dolinie tej znajdują się liczne osady, z których największe to: Ghaiya Bari (Ghaiyyabari), Anjilassa (Anjileśa), Kyapra, Kitta, Phere (Pere, Phelie), Ghunsa (Khunza), Rambuk Kharka, i położone najwyżej, tylko sezonowo zamieszkałe Kangbachen (Kambachen, Khamachin, Khambachen), Ramtang (Ramthang) i Lhona. Wzdłuż pd.-zachodniej granicy rozciąga się dolina Tamur Kola, będąca główną (choć nie najdłuższą) górną odnogą doliny Tamuru. Również ta dolina jest dość gęsto zasiedlona. Znajdują się tutaj, kolejno od dołu, następujące ważniejsze miejscowości: Sokathum (Sekathum), Lungthung, Tartanla, Sera (Serap), Pamta i Walungchung Gola (Wallanchoon). Od Tamur Khola wcinają się na pn.-wschód duża boczna dolina Yangma Khola. W najwyższej części rozwidła się ona w dwa ramiona: dolinę Pabuk Khola (Pelan Chu) biegnącą na pn.-zachód i dolinę Syao Khola, która swymi górnymi ramionami (łodowcami) podchodzi pod sam masyw najwyższego szczytu rejonu - Ohmi Kangri. W dolinie Yangma Khola znajdują się osady: Yarithar, Nup, Yangma i Syao. Dalej w górę doliny Tamur Khola odchodzą od niej na pn.-wschód trzy następne boczne doliny: pierwsza najkrótsza Nura Khola (Nova Khola), następna Syando Khola (Syamo Khola) - z trzema jeziorami - i ostatnia najdłuższa Singjema Khola (Singjema Khola, Singjema Chu, Singjema Khola). W jej wiszącym kole znajduje się duże jezioro Singjema Pokhari.

Od zachodu podchodzi pod nasz rejon dolina Naktang Chu, która jest wschodnią odnogą Arun River, położoną już po północnej stronie głównej grani Himalajów. W jej górnej części znajduje się osada Tashirakha. W tej okolicy rzeka Naktang Chu rozgałęzia się pięcioma ramionami. Południowe z nich podchodzi od północy pod przełęcz Tipta La, północne zaś ciągnie się pod Nye La.

Po północnej stronie Ohmi Kangri Himal ciągnie się równoleżnikowo szeroka dolina

Yaru Chu (Ku-chü Tsang-pu), która jest wschodnią odnogą Phung Chu - górnego biegu Arun River. W tej okolicy tworzy ona szeroką równinę - nazywaną Lashar Plain - położoną na wysokości 4200-4400 m. Od doliny Yaru Chu wcinają się w nasz rejon liczne boczne doliny. Najbardziej wschodnia z nich - to Lashar Valley, której południowa odnoga Khar Chu Valley (z dużym jeziorem Dzanye Lake i lodowcem Chabuk Gl.) podchodzi pod ograniczającą ten rejon od wschodu przełęcz Chabuk La. Do rzadko rozrzuconych i z reguły tylko okresowo zamieszkałych osad w rejonie Lashar Plain należą Chang Mu i Sar (Sa-erh).

Najniżej położona okolica opisywanego obszaru znajduje się na wysokości około 1500 m n.p.m., przy ujściu Ghunsa Khola do Tamuru. Dolna granica firni znajduje się na wysokości około 5000-5200 m, zaś granica, do której schodzą tutaj lodowce przebiega na wysokości około 4800-5000 m. Górna granica lasów znajduje się na około 4100 m (las mieszany z przewagą drzew iglastych: jodła, modrzew, jałowce, brzozy). Powyżej lasów, do wysokości około 4900 m rozciąga się strefa krzewów (rododendrony, jałowce) i hal. Hale te, na skąpo porośniętych trawą zboczach, ciągną się miejscami wyżej w górę, aż do wysokości około 5500 m.

Z dziko żyjących zwierząt można tu spotkać nieliczne dzikie barany oraz drobne gryzonie; z ptaków - kruki, wronczyki i indyki górskie.

W dolnych częściach dolin (do wys. ok. 3400 m) uprawiane są: jęczmień, pszenica i ziemniaki (do 4700 m w dolinie Yangma). Tutaj znajdują się też dość liczne osady, zamieszkałe przez ludność pochodzenia tybetańskiego. Ważniejsze z nich to: Ghunsa (Khunza, Gunsu = „obszar na zimę“ w jęz. tybetańskim), Giplu, Anjilesa, Sekathun. W górnych partiach dolin (powyżej 4000 m) wypasane są, aż do górnej granicy roślinności, stada yaków. Tutaj znajdują się rzadko rozsiane, małe i tylko sezonowo zamieszkałe osiedla halne, takie jak: Kangbachen, Ramthang, Lhonak czy Yangma. Wzdłuż większości dolin biegną ścieżki, z których kilka przechodzi przez głęboko wcięte przełęcze na północną stronę głównej grani Himal.

Ohmi Kangri Himal leży w strefie klimatu monsunowego. Okres monsunowy rozpoczyna się tutaj już w maju, a więc wcześniej niż w położonych dalej na zachód partiach Himalajów, i trwa do sierpnia. Okres ten cechuje duże, często całodzienne, zachmurzenie z licznymi opadami deszczu i śniegu. Zima, która charakteryzuje się niskimi temperaturami, silnymi wiatrami i niewielkimi opadami, odpowiada czasowo naszej zimie. Między tymi dwiema porami są okresy przedmonsunowy i pomonsunowy, w których notowane są tylko sporadyczne opady i długie okresy dobrej pogody. Dlatego też w tym właśnie czasie podejmowane są najczęściej próby wejść na szczyty rejonu.

EKSPLORACJA

Pierwszym podróżnym, który dotarł w te okolice, był brytyjski botanik J. Hooker. W 1848 roku zwiedził on Tamur Valley, dochodząc aż na Tipta La, i przez Nango La przeszedł do Ghunsa Valley (następnie z Ghunsa przeszedł przez Mirgin La i pozostałe przełęcze do Tserain w Simbua Khola Valley). Potem rejon ten popada w całkowite zapomnienie. Dopiero w 1949 r. Szwajcarzy próbują zdobyć najwyższy szczyt rejonu - Ohmi Kangri, identyfikując go zresztą błędnie jako Nupchu. Właściwy Nupchu został zdobyty w 1962 r. przez Japończyków, którzy sugerując się zapewne sprawozdaniami Szwajcarów, podają znacznie zawyżoną (ponad 7000 m) jego wysokość, zauważając równocześnie, że na południe od szczytu wznosi się nieco wyższy Sharphu. Również ten szczyt zdobywa zaraz w następnym roku kolejna japońska wyprawa. W 1982 r. Japończycy wchodzą na środkowy wierzchołek Ohmi Kangri, a w 1984 Szwajcarzy zdobywają wierzchołek główny. I to już wszystko - rejonu tego, oddalonego znacznie od popularnych himalajskich okolic, nie odwiedzają ani alpinisci, ani turyści i kilkadziesiąt dziewięćdziesiąt lat jeszcze długo czekać będzie na swoich zdobywców.

Poniżej zamieszczony wykaz (z nazwiskiem kierownika, narodowością ekspedycji i głównym osiągniętym celem) jest zestawieniem nielicznych ekspedycji, które do tej pory działały w granicach opisywanego rejonu.

- 1848** 1 Brytyjska Exp., kier. J.D. Hooker: Nango La, Tipta La.
- 1933** 1 Brytyjska Exp., kier. H. Ruttledge: Lashar Plain.
- 1949** 1 Szwajcarska Exp., kier. A. Sutter: Ohmi Kangri do 6800.
- 1954** 1 Brytyjska Exp., kier. ?: Tipta La.
- 1962** 1 Japońska Exp., kier. S. Nakao: Nupchu.
- 1963** 1 Japońska Exp., kier. K. Ishiwara: Sharphu.
2 Japońska Exp., kier. K. Miyazawa: Kangla Devrali.
- 1982** 1 Japońska Exp., kier. T. Kaneko: Ohmi Kangri Central.
- 1984** 1 Szwajcarska Exp., kier. R. Meier: Ohmi Kangri.
- 1989** 1 Amerykańsko-Nepalska Exp., kier. R.M. Richards: Ohmi Kangri.

SZCZYTY I PRZEŁĘCZE

TIPTA LA (Walungchung Pass) 5278

(mapa 2-3)

Ważna, głęboko wcięta przełęcz w głównej grani Himalajów, oddzielająca Ohmii Kangri Himal (na wschodzie) od Ombok Himal i Lumbasumba Himal na zachodzie. J.D.Hooker nazwał przełęcz w 1848 r. Wallanchoon Pass. Opisywana jest też jako Tiptala Pass, Tiputu La, Walungchung Pass. Podawana bywa z wysokościami: 5095 i 5100 m. Od pd.-wschodu podchodzi pod nią najwyższy odcinek doliny Tamur Khola. Przez przełęcz prowadzi ważny, często uczęszczany trakt handlowy.

WEJŚCIA: Przełęcz od dawna odwiedzana przez tubylców. 1.wejście eksploracyjne: 26(?) XI.1848 J. D. Hooker i towarzysze (Exp.48/1). 2.w.e. 1954 J. A. Jackson z Szerpami (Exp.54/1).

1. Od pn.-zachodu - z doliny Naktang Chu. Ścieżka.

PRZEJŚCIA: Od dawna chodzili tędy tubylcy.

2. Od południa - doliną Tamur Khola na przełęcz. Ścieżka.

Pod przełęczą osada (hala?) Mangma.

PRZEJŚCIA: Od dawna chodzili tędy tubylcy. 1.przejście eksploracyjne: 26(?) XI.1848 J. D. Hooker i towarzysze (Exp.48/1).

LITERATURA: Hooker,J.D., *Himalayan Journals*. 1891/s.139-57 (opis, mapa z trasą).

WALUNG KANGRI 6385

(mapa 2-3)

Zwornikowy szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się na pn.-wschód od Tipta La. Na pd-wschód odchodzi od niego boczna grań ze szczytami Syamdo Kangri w jej południowym zakończeniu. Oddziela ona dolinę Tamur Khola od doliny Yangma Khola. Druga, krótsza grań odchodzi ze szczytu na zachód. Nazwę Walung Peak nadali Japończycy w 1964 r. - zapewne od nazwy miejscowości Walungchung Gola.

Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 5980 i PEAK 5729

(mapa 3)

Szczyty w zachodniej grani Walung Peak. W wysoko zawieszonym kotle pomiędzy Peak 5729 a główną granią znajduje się dość duże lodowcowe jezioro, położone na wysokości 5565 m. Wejścia na szczyty nie są znane.

COL 5873

(mapa 3)

Przełęcz w pd.-wschodniej grani Walung Peak, oddzielająca ten szczyt od najwyższego szczytu tej grani - Singjema Kangri I (6118). Być może prowadzi przez nią dogodne przejście z górnej części doliny Tamur Khola do doliny Pabuk Khola. Wejścia na przełęcz nie są znane.

SINGJEMA KANGRI

(mapa 2-3)

Singjema Kangri (Singema Kangri, Sinzema Kangri) to szczyty w bocznej, pd.-wschodniej grani Walung Peak, zamykające od wschodu lodowcowym murem dolinę Singjema Khola.

SINGJEMA KANGRI I 6118

(mapa 3)

Najwyższy, kilkuwierzchołkowy, zwornikowy szczyt grani Singjema Kangri. Na pd.-zachód odchodzi od niego boczna grań, która oddziela najwyższe piętro doliny Tamur Khola od bocznej doliny Singjema Khola. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 5708 i PEAK 5277

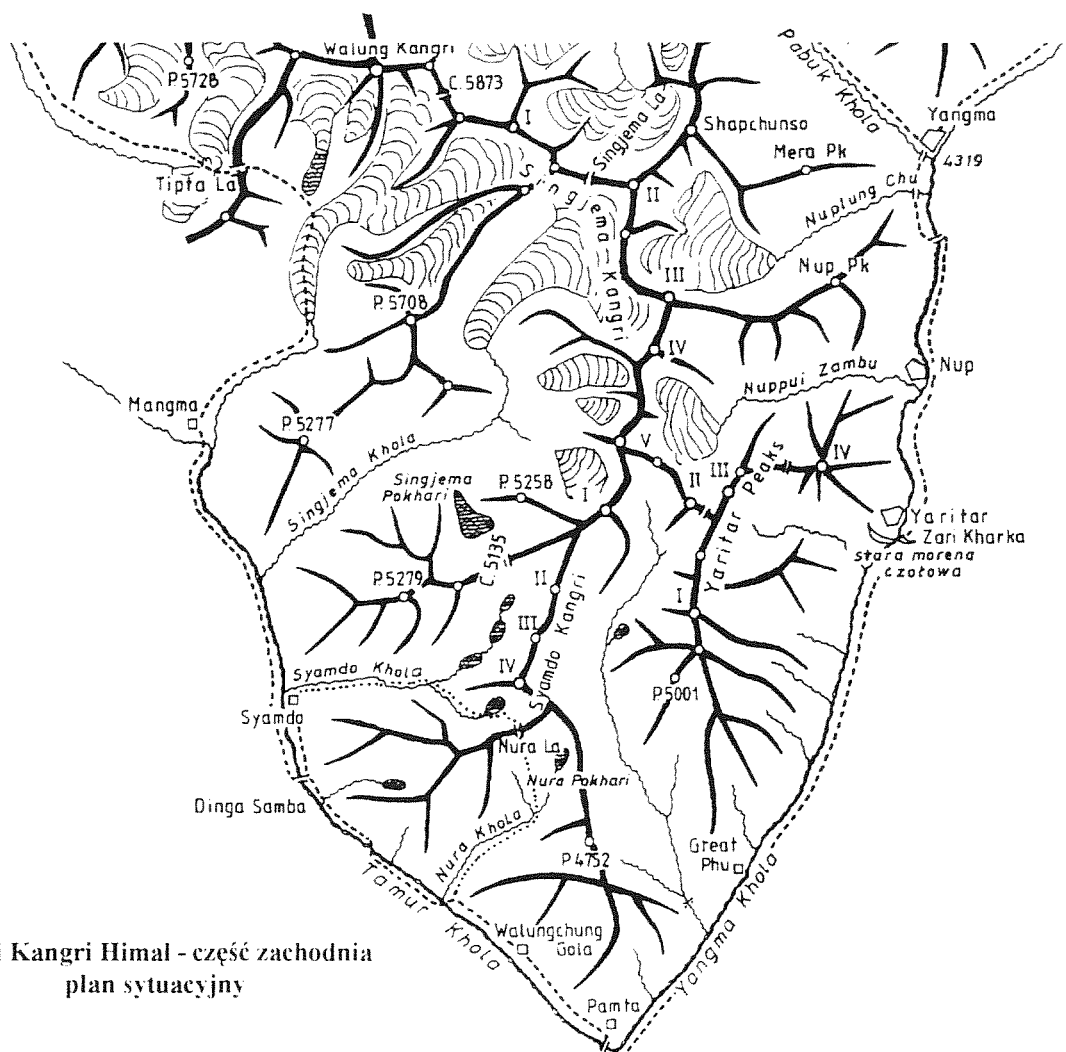
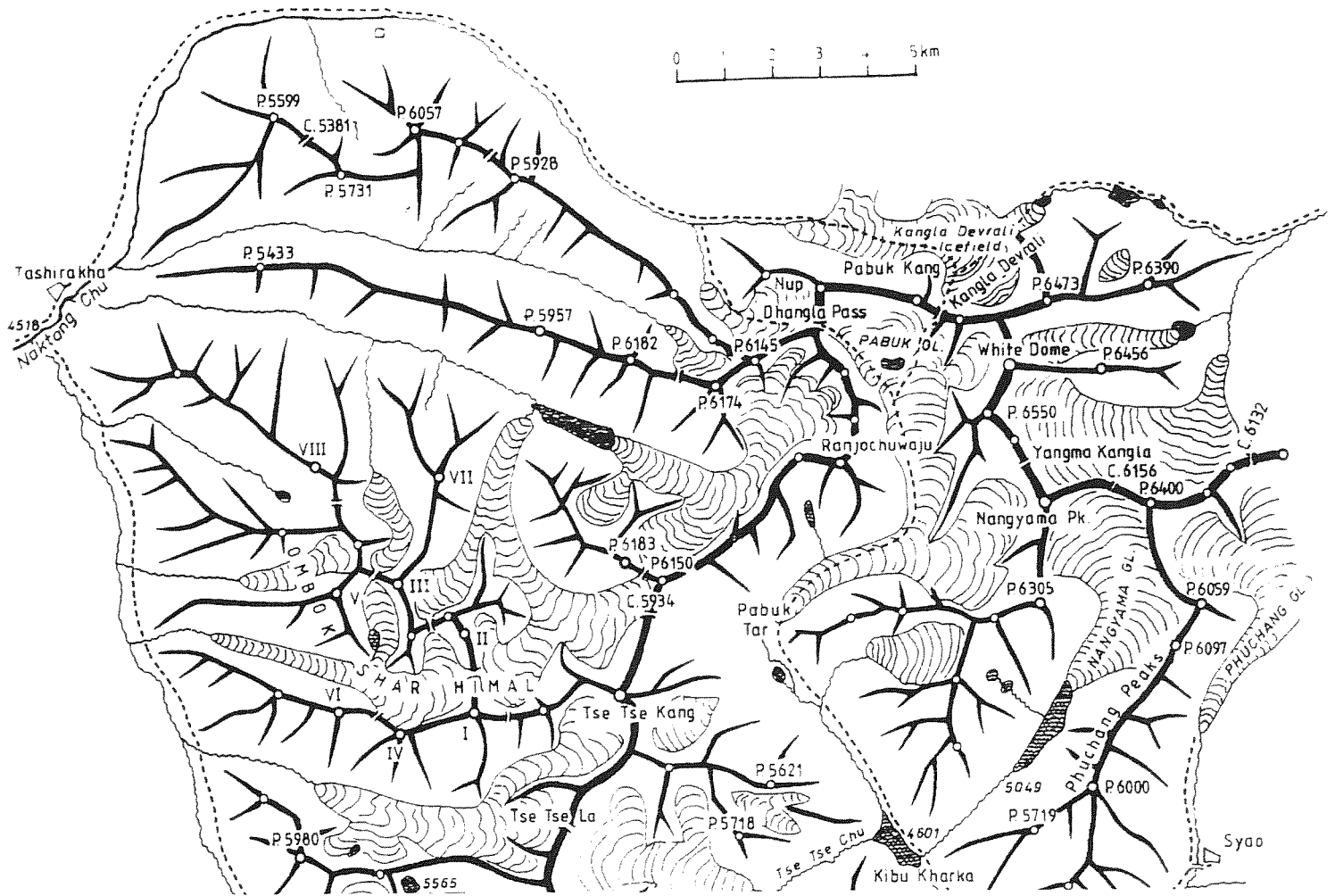
(mapa 2)

Niewysokie szczyty w bocznej pd.-zachodniej grani Singjema Kangri I, pomiędzy doliną Singjema Khola a najwyższą częścią doliny Tamur Khola. Wejścia na szczyty nie są znane.

SINGJEMA LA 5544

(mapa 3)

Przełęcz pomiędzy Singjema Kangri I a Singjema Kangri II w grani Singjema Kangri. Wejścia na przełęcz nie są znane.

Mapa 3. Ohmi Kangri Himal - część zachodnia
plan sytuacyjny

SINGJEMA KANGRI II 6000

(mapa 3)

Zwornikowy szczyt w środkowej części grani Singjema Kangri. Na pn.-wschód odchodzi od niego boczna grań, która oddziela boczne doliny: Nuplung Chu (na południu) od Tse Tse Chu na północy. Wejścia na szczyt nie są znane.

SHAPCHUNSO 6105

(mapa 3)

Szczyt w pn.-wschodniej grani Singjema Kangri II, pomiędzy doliną Tse Tse Chu na północy i Nuplung Chu na południu. Wejścia na szczyt nie są znane.

MERA PEAK 5542

(mapa 3)

Szczyt w zakończeniu pd.-wschodniej grani Shapchunso, w widłach uchodzących do Yangma Khola dolin Pabuk Khola i Nuplung Chu. Wejścia na szczyt nie są znane.

SINGJEMA KANGRI III 6000

(mapa 3)

Zwornikowy szczyt w środkowej części grani Singjema Kangri. Na wschód odchodzi od niego boczna grań, która oddziela boczne doliny: Nuplung Chu na północy od Nupui Zambu (Nupvi Zambu) na południu. Wejścia na szczyt nie są znane.

NUP PEAK 5275

(mapa 3)

Szczyt w zakończeniu bocznej wschodniej grani Singjema Kangri III, wznoszący się bezpośrednio ponad osadą Nup. Wejścia na szczyt nie są znane.

SINGJEMA KANGRI IV 5994

(mapa 3)

Szczyt w południowej części grani Singjema Kangri. Wejścia na szczyt nie są znane.

SINGJEMA KANGRI V 5768

(mapa 3)

Zwornikowy szczyt w południowym zakończeniu grani Singjema Kangri. Na pd.-wschód odchodzi od niego boczna grań, oddzielająca dolną część doliny Yangma Khola od jej bocznej odnogi (pierwszej od dołu po zachodniej stronie). Wejścia na szczyt nie są znane.

SYAMDO KANGRI

(mapa 2-3)

Szczyty w bocznej grani zamykającej od wschodu boczna dolinę Syamdo Khola. Nazwę Syamdo Kangri nadali Japończycy w 1964 r. od osady położonej u ujścia tej doliny do doliny Tamur Khola. Nazwa ta (Kangri = śnieżna góra) jest trochę bałamutna, ponieważ z czterech (niezbyt wysokich) szczytów tej grani tylko najwyższy, północny Syamdo Kangri I (5728) ma częściowo lodowcowy charakter. Bywa też podawany z wysokością około 5800 m. W dolinie Syamdo Khola, podchodzącej pod nasz mur, znajdują się trzy duże jeziora.

SYAMDO KANGRI I 5728

(mapa 3)

Północny, najwyższy, zwornikowy szczyt grani Syamdo Kangri. Na zachód schodzi z niego boczny grzbiet ze szczytem Peak 5259, a na pd.-zachód dłuższa grań (z Peak 5279), która oddziela dolną część doliny Singjema Khola od doliny Syamdo Khola. WEJŚCIA: 1. wejście: XII.1963 Masahito Hirano, Lhakpa Tenzing (Exp.63/1).

3. Od południa - przez dolinę Syamdo Khola i pd.-zachodnią flankę. Zapewne niezbyt trudno, 3 obozy, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: 1. przejście: XII.1963 Masahito Hirano, Lhakpa Tenzing (Exp.63/1).

LITERATURA: Hirano, M., *Sharphu and North-Eastern Nepal, 1963-1964*. „Sangaku” 1964 s.3-7 i 107-18 (mapa z drogą).

PEAK 5258

(mapa 3)

Szczyt w krótkiej zachodniej grani Syamdo Kangri I, bezpośrednio na wschód od jeziora Singjema Pokhari. Wejścia na szczyt nie są znane.

COL 5156

(mapa 3)

Przełęcz w pd.-zachodniej grani Syamdo Kangri I, oddzielająca ten szczyt od Peak 5279. Być może prowadzi przez nią dogodne przejście z doliny Syamdo Khola do jeziora Singjema Pokhari. Wejścia na przełęcz nie są znane.

PEAK 5279

(mapa 3)

Szczyt po północnej stronie doliny Syamdo Khola, w zakończeniu pd.-zachodniej grani Syamdo Kangri I. Wejścia na szczyt nie są znane.

SYAMDO KANGRI II 5250

(mapa 3)

Szczyt w środkowej części grani Syamdo Kangri. Wejścia na szczyt nie są znane.

SYAMDO KANGRI III 5221

(mapa 3)

Szczyt w środkowej części grani Syamdo Kangri. Wejścia na szczyt nie są znane.

SYAMDO KANGRI IV 5255

(mapa 3)

Szczyt w południowym zakończeniu grani Syamdo Kangri. Z najnowszej mapy wynika, że jego wysokość wynosi ponad 5400 m. Na południe od szczytu dalsza grań rozwidla się dwoma ramionami, między które wcina się od południa dolina Nura Khola (Nova Khola), z jeziorem Nura Pokhari w swojej górnej części. Pd.-wschodnie ramię schodzi aż do ujścia Yangma Khola do Tamur River. Wejścia na szczyt nie są znane.

NURA LA około 5000(?)

(mapa 3)

Przełęcz w pd.-zachodnim ramieniu grani Syamdo Kangri IV. Prowadzi przez nią

przejście z doliny Syamdo Khola do doliny Nura Khola.

WEJŚCIA: Zapewne od dawna przechodzili przez nią tubylcy. 1. wejście eksploracyjne: XII.1963 Masahito Hirano, Lhakpa Tenzing (Exp.63/1).

4. Od południa - przez dolinę Naru Khola na przełęcz. Zapewne niezbyt trudno, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: 1. przejście: XII.1963 Masahito Hirano, Lhakpa Tenzing (Exp.63-1).

LITERATURA: Hirano, M., *Sharphu and North-Eastern Nepal, 1963-1964*. „Sangaku” 1964 s.3-7 i 107-18 (mapa z drogą).

5. Od zachodu - przez dolinę Syamdo Khola na przełęcz. Zapewne niezbyt trudno, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: 1. przejście: XII.1963 Masahito Hirano, Lhakpa Tenzing (Exp.63-1).

LITERATURA: Hirano, M., *Sharphu and North-Eastern Nepal, 1963-1964*. „Sangaku” 1964 s.3-7 i 107-18 (mapa z drogą).

YARITAR PEAKS 5567

(mapa 3)

Szczyty w górnej części bocznej pd.-wschodniej grani Singjema Kangri V. Wznoszą się one na zachód od osady Yaritar (stąd ich nazwa) w dolinie Yangma Khola. Dwa północne z nich - to P.5463 i P.5244, najbardziej zachodni - P.5532 i najwyższy, południowy P.5567. Dalej na południe grań ta stopniowo się obniża. Wejścia na szczyty nie są znane.

PEAK 5001

(mapa 3)

Szczyty w środkowej części bocznej pd.-wschodniej grani Singjema Kangri V. Wejścia na szczyt nie są znane.

TSE TSE LA 6001

(mapa 3)

Lodowa przełęcz w głównej grani Himal, oddzielająca Tse Tse Kang (na północy) od Walung Kangri na południu. Wejścia na przełęcz nie są znane.

TSE TSE KANG 6572

(mapa 2-3)

Zwornikowy szczyt w głównej grani Himal, podawany też z wysokością 6800 m. Nazwa bywa też pisana w formie Tsetse Kang. Na pd.-wschód odchodzi od niego krótka, rozgałęziająca się w dwa ramiona boczna grań (z Peak 5718 i Peak 5621), która ogranicza od północy dolinę Tse Tse Kholo. Dłuższa porozgałęziana grań odchodzi od szczytu na pn.-zachód, w kierunku spływu górnych potoków Naktang Chu. Szczyty tej grani zaliczone zostały (chyba mało trafnie) przez Japończyków w 1964 r. do Ombok Himal. Aby nie wprowadzać dalszego zamieszania, opisane są one poniżej jako Ombok Shar Himal. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 5718

(mapa 3)

Szczyt w pd.-wschodniej grani Tse Tse Kang. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 5621

(mapa 3)

Szczyt w pd.-wschodniej grani (w jej wschodnim ramieniu) Tse Tse Kang. Wejścia na szczyt nie są znane.

OMBOK SHAR HIMAL (Eastern Ombok Himal)

(mapa 2-3)

Tak zostały zdefiniowane w tym opracowaniu szczyty w grani odchodzącej na pn.-zachód od Tse Tse Kang (w głównej Grani Himal). Grań ta biegnie aż do spływu górnych potoków Naktang Chu. Wznoszące się w niej szczyty zaliczone zostały, chyba mało trafnie, przez Japończyków w 1964 r. do Ombok Himal. Mało trafnie dlatego, ponieważ przełęcz Ombok La - od której nazwano Ombok Himal - znajduje się po zupełnie przeciwnej stronie doliny na pd.-zachód od opisywanych tutaj szczytów. Aby nie wprowadzać dalszego zamieszania, opisane są one poniżej jako Ombok Shar Himal. Japończycy wprowadzili dla trzech szczytów grani numerację I-III (numerami IV i V oznaczając szczyty po przeciwnej stronie doliny w pobliżu Ombok La). Ponieważ w porozgałęzianej naszej grani znajduje się co najmniej 8 całkiem wybitnych szczytów, trzeba tę pierwotną numerację zignorować i zaproponować nową, przypisując szczytom w kolejności ich wysokości numery od I do VIII.

OMBOK SHAR I 6515

(mapa 3)

Najwyższy, wschodni szczyt masywu Ombok Shar Himal, oznaczany wcześniej jako Ombok I lub Ombok Himal I. W szczycie tym grań masywu rozgałęzia się w dwa ramiona. We wschodnim ramieniu wznoszą się szczyty Ombok Shar IV i VI, w pn.-zachodnim zaś pozostałe. Wejścia na szczyt nie są znane.

OMBOK SHAR IV 6261

(mapa 3)

Szczyt w środkowej części zachodniego ramienia grupy Ombok Shar Himal oznaczany wcześniej jako Ombok II lub Ombok Himal II. Wejścia na szczyt nie są znane.

OMBOK SHAR VI 6000

(mapa 3)

Szczyt w zachodniej części zachodniego ramienia grupy Ombok Shar Himal oznaczany wcześniej jako Ombok III lub Ombok Himal III. Wejścia na szczyt nie są znane.

OMBOK SHAR II 6317

(mapa 3)

Szczyt w pn.-zachodnim ramieniu grupy Ombok Shar Himal, wznoszący się bezpośrednio na północ od jej najwyższego szczytu Ombok Shar I. Wejścia na szczyt nie są znane.

OMBOK SHAR III 6269

(mapa 3)

Szczyt w środkowej części pn.-zachodniego ramienia grupy Ombok Shar Himal. Wejścia na szczyt nie są znane.

OMBOK SHAR VII 5993

(mapa 3)

Szczyt w północnej grani Ombok Shar III. Wejścia na szczyt nie są znane.

OMBOK SHAR V 6208

(mapa 3)

Szczyt w środkowej części pn.-zachodniego ramienia grupy Ombok Shar Himal. Wejścia na szczyt nie są znane.

OMBOK SHAR VIII 5958

(mapa 3)

Szczyt w pn.-zachodniej części pn.-zachodniego ramienia grupy Ombok Shar Himal. Wejścia na szczyt nie są znane.

COL 5934

(mapa 3)

Przełęcz w głównej grani Himal. bezpośrednio na północ od Tse Tse Kang. Być może prowadzi przez nią dogodne przejście z hali Pabuk Tar w dolinie Pabuk Kholā do zlewni Naktang Chu. Wejścia na przełęcz nie są znane.

PEAK 6150 i PEAK 6183

(mapa 3)

Peak 6150 to szczyt w głównej grani, wznoszący się bezpośrednio na zachód od hali Pabuk Tar. W jego krótkiej pn.-zachodniej grani wznosi się nieco wyższy Peak 6183. Pn.-zachodnia grań tego szczytu schodzi do dużego jeziora lodowcowego. Wejścia na szczyty nie są znane.

RONJOCHUWAJU 6196

(mapa 3)

Szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się na północ od hali Pabuk Tar. Wejścia na szczyty nie są znane.

PEAK 6145

(mapa 3)

Zwornikowy szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się bezpośrednio na południe od przełęczy Dhangla Pass. Na zachód (wprost w kierunku Tashirakha) i na pn.-zachód odchodzą od niego dwie długie boczne granie. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6174, PEAK 6182, PEAK 5957 i PEAK 5433

(mapa 3)

Szczyty w zachodniej grani Peak 6145. Wejścia na szczyty nie są znane.

PEAK 5928, PEAK 6057, PEAK 5731 i PEAK 5599

(mapa 3)

Szczyty w pn.-zachodniej grani Peak 6145. Wejścia na szczyty nie są znane.

DHANGLA PASS 5752

(mapa 2-3)

Przełęcz w głównej grani Himal. na południe od Pabuk Kang. Ma prowadzić przez nią trakt z doliny Yangma Kholā przez dolinę Pabuk Kholā do górnych pięter doliny Naktang Chu.

WEJŚCIA: Prawdopodobnie od dawna przechodzili tędy tubylcy(?).

6. Od pn.-zachodu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Przechodzona od dawna przez tubylców(?).

7. Od południa - przez dolinę Pabuk Kholā i Pabuk Gl. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Przechodzona od dawna przez tubylców(?).

PABUK KANG NUP 6234

(mapa 3)

Szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się bezpośrednio na północ od Dhangla Pass. Wejścia na szczyt nie są znane.

PABUK KANG 6347

(mapa 3)

Szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się pomiędzy Dhangla Pass a Kangla Devrali. W 1848 r. J.D.Hooker lokalizuje w okolicy szczytu nazwę Mt. Kanglachen. Wejścia na szczyt nie są znane.

KANGLA DEVRALI (Pabuk La, Pelam La) 6190

(mapa 2-3)

Przełęcz w głównej grani Himal, ponad najwyższą częścią doliny Panbuk Kholā. Po jej północnej stronie rozpościera się lodowcowe plateau (Kangla Devrali Plateau), oddzielające główną grań Ohmi Kangri Himal od szczytów w jego pn.-wschodnim (tybetańskim) odgałęzieniu. J.D.Hooker nazywa ją w 1848 r. Kanglachem pass. Nazywana też bywa Kangla Deorali, Pabuk La lub Pelam La oraz podawana z kotą 5600 lub 5645.

WEJŚCIA: Przełęcz od dawna odwiedzana przez tubylców. Próba wejścia eksploracyjnego: I.XII.1848 J. D. Hooker i tow. (Exp.48/1). I. wejście eksploracyjne: 6.VI.1963 Hayashi Komoda, H. Muraida i I Szerpa (Exp.63/2).

8. Od pn.-zachodu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców.

9. Od pn.-wschodu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców.

10. Od południa - przez dolinę Panbuk i Panbuk Glacier na przełęcz. Ścieżka(?).

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców. Próba przejścia eksploracyjnego: I.XII.1848 J. D. Hooker i tow. (Exp.48/1). I. przejście eksploracyjne: 6.VI.1963 Hayashi Komoda, H. Muraida i I Szerpa (Exp.63/2).

LITERATURA: Hooker, J.D., *Himalayan Journals*, 1891/s.158-74 (opis, mapa z trasą, rys.).

PEAK 6437

(mapa 3)

Szczyt tuż na północ od głównej grani, po wschodniej stronie Kangla Devrali. Od niego odchodzi na pn.-zachód długa, porozgałęziana boczna grań, łącząca się przez przełęcz Nye La z grupą Nyonno Ri. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6390

(mapa 3)

Szczyt w krótkiej bocznej (wschodniej) grani Peak 6473, podawany też z kotą 6563. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6331

(mapa 4)

Zwornikowy szczyt w głównej grani pn.-zachodniego rozgałęzienia Himal. Na wschód odchodzi od niego boczna grań z Peak 6336. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6336

(mapa 2,4)

Szczyt w bocznej, wschodniej grani Peak 6331, podawany też z kotą 6418. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6393

(mapa 2,4)

Najwyższy, zwornikowy szczyt w głównej grani pn.-zachodniego rozgałęzienia Himal. Bywa też podawany z kotą 6325. Na zachód odchodzi od niego boczna grań z Peak 6318 i Peak 6059, a na południe krótka grań z Peak 6232. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6232

(mapa 4)

Szczyt w krótkiej południowej grani Peak 6393. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6318 i PEAK 6059

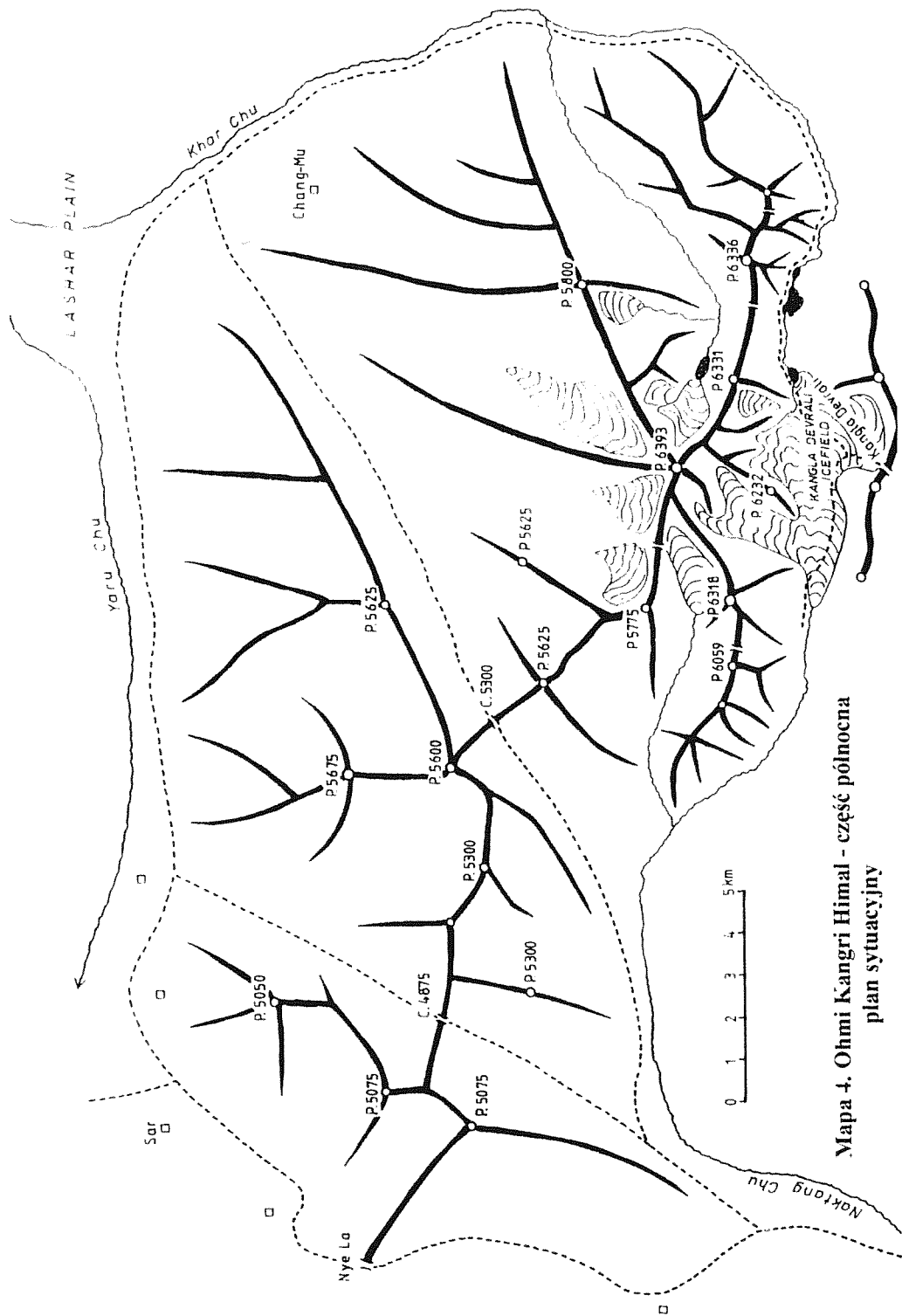
(mapa 4)

Szczyty w zachodniej grani Peak 6393. Wejścia na szczyty nie są znane.

PEAK 5800

(mapa 2,4)

Szczyt w bocznej pn.-wschodniej grani Peak 6393. Na północ odchodzą od niego boczne ramiona. U północnej podstawy jednego z nich leży osada Chang-mu. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 5775 i PEAK 5625

(mapa 2,4)

Szczyty w środkowej części pn.-zachodniego rozgałżenia Himal (w jego głównej grani). Wejścia na szczyty nie są znane.

COL 5300

(mapa 4)

Przełęcz w północnej części pn.-zachodniego rozgałżenia Himal (w jego głównej grani). Prowadzi przez nią trakt z doliny Naktang Chu do Chang Mu.

WEJŚCIA: Przełęcz od dawna odwiedzana przez tubylców.

11. Od pd.-zachodu - z doliny Naktang Chu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców(?).

12. Od pn.-wschodu - z Chang Mu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców(?).

PEAK 5675

(mapa 2,4)

Najwyższy szczyt w północnej części pn.-zachodniego rozgałżenia Himal. Wejścia na szczyt nie są znane.

COL 4875

(mapa 2,4)

Przełęcz w pn.-zachodnim zakończeniu pn.-zachodniego rozgałżenia Himal (w jego głównej grani). Prowadzi przez nią trakt z doliny Naktang Chu do doliny Yaru Chu na północy.

WEJŚCIA: Przełęcz od dawna odwiedzana przez tubylców.

13. Od południa - z doliny Naktang Chu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców(?).

14. Od północy - z doliny Yaru Chu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców(?).

PEAK 5075

(mapa 2.4)

Szczyt w pn.-zachodnim zakończeniu pn.-zachodniego rozgałęzienia Himal (w jego głównej grani), bezpośrednio na wschód od Nye La. Wejścia na szczyt nie są znane.

NYE LA 4850

(mapa 2.4)

Szeroka, głęboko wcięta przełęcz oddzielająca cały Ohmi Kangri Himal od grupy Nyonno Ri (6748) na zachodzie. Prowadzi przez nią trakt z doliny Naktang Chu do doliny Yaru Chu na północy.

WEJŚCIA: Przełęcz od dawna odwiedzana przez tubylców.

15. Od południa - z doliny Naktang Chu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców.

16. Od północy - z Sar w dolinie Yaru Chu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców.

WHITE DOME 6600

(mapa 2.3; rys. 1)

Wysoki szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się po wschodniej stronie lodowca Pabuk Glacier, na pd.-wschód od przełęczy Kangla Devrali. Na japońskiej mapie z 1964 r. opisany jest jako „Needle”. Bywa też podawany z kotą 6739. Na wschód odchodzi od niego krótka boczna grań ze szczytem Peak 6456.

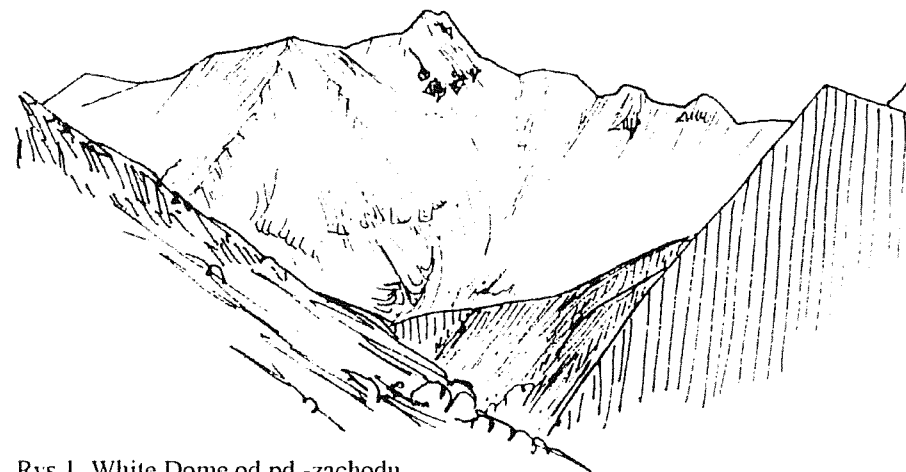
Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6456

(mapa 3)

Szczyt we wschodniej grani White Dome. Wejścia na szczyt nie są znane.

White Dome

Rys. 1. White Dome od pd.-zachodu

PEAK 6550

(mapa 3)

Zwornikowy szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się na pn.-zachód od przełęczy Yangma Kangla. Na pd.-zachód odchodzi od niego boczna grań, która oddziela Pabuk Gl. od Yangma Gl. Wejścia na szczyt nie są znane.

YANGMA KANGLA 6111

(mapa 2-3)

Wysoka przełęcz w głównej grani bezpośrednio na pn.-zachód od szczytu Nangyama Peak. Bywa niekiedy podawana z kotą 6100. Od pd.-zachodu podchodzi pod nią Yangma Gl. (Czasem identyfikowany błędnie jako Hidden Gl.). Wejścia na przełęcz nie są znane.

NANGYAMA PEAK 6684

(mapa 2-3)

Wysoki zwornikowy szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się bezpośrednio na pd.-wschód od przełęczy Yangma Kangla. Bywa też opisywany jako Nanga Ma. Na południe odchodzi od niego długa boczna grań, która oddziela górne piętro doliny

Pabuk Khola od jej bocznej odnogi doliny Nangyama Khola z Nangyama Glacier (Hidden Glacier). Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6305

(mapa 3)

Szczyt w południowej grani Nangyama Peak. Dalej grań ta skręca na pd.-zachód a następnie rozgałęzia się w dwa ramiona: zachodnie i południowe. W zakończeniu ramienia południowego, bezpośrednio ponad halą Kibu Kharka, wznosi się Peak 5703. Wejścia na szczyty nie są znane.

COL 6156

(mapa 3)

Przełęcz w głównej grani Himal bezpośrednio na wschód od Nangyama Peak. Wejścia na przełęcz nie są znane.

PEAK 6400

(mapa 3)

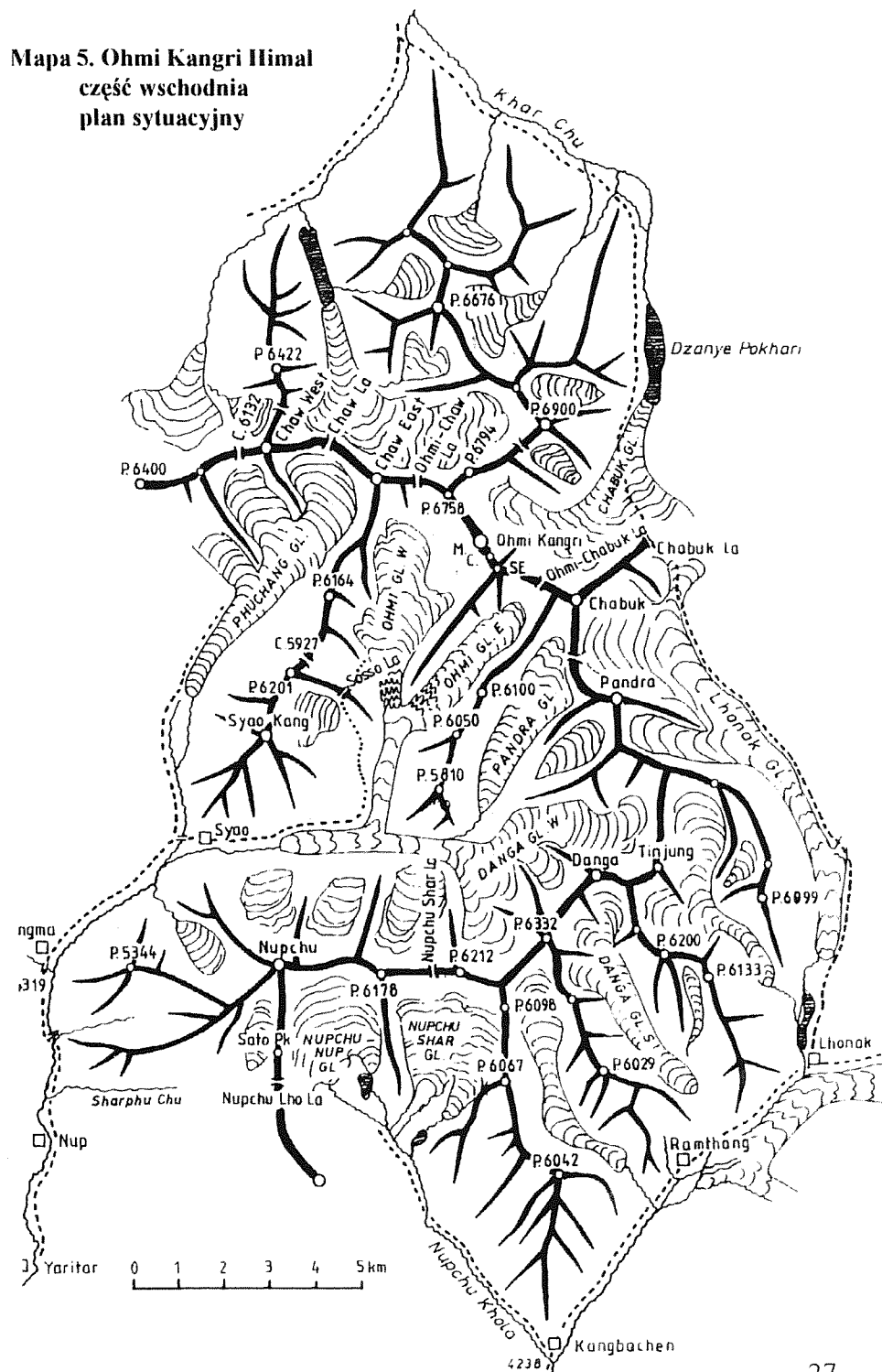
Zwornikowy szczyt w głównej grani Himal na wschód od Nangyama Peak. Bywa też podawany z kotą 6350. Na południe odchodzi od niego długa boczna grań, oddzielająca dolinę Nangyama Khola (na zachodzie) od Phuchang Khola (na wschodzie). Wejścia na szczyt nie są znane.

PHUCHANG PEAKS 6098

(mapa 3)

Szczyty w bocznej grani oddzielającej dolinę Nangyama Khola (na zachodzie) od Phuchang Khola (na wschodzie). W północnej części grani znajdują się Peak 6098 i Peak 6097, a w części południowej Peak 6000 (6062), w którym grań rozgałęzia się dwoma ramionami. Południowe z nich schodzi wprost do osady Yangma, a pd.-zachodnie (z Peak 5719) ku hali Kibu Kharka. Wejścia na szczyty nie są znane.

Mapa 5. Ohmi Kangri Himal
część wschodnia
plan sytuacyjny

COL 6132

(mapa 5)

Przełęcz w głównej grani Himal, bezpośrednio na zachód od szczytu Chaw West. Wejścia na przełęcz nie są znane.

CHAW WEST 6359

(mapa 2.5)

Zwornikowy szczyt w głównej grani Himal, wznoszący się bezpośrednio na zachód od przełęczy Chaw La. Na północ odchodzi od niego boczna grań z Peak 6422. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6422

(mapa 5)

Szczyt w północnej grani Chaw West, podawany też z kotą 6536. Wejścia na szczyt nie są znane.

CHAW LA 5900

(mapa 2.5)

Głęboko wcięta przełęcz w głównej grani Himal, pomiędzy szczytami Chaw West i Chaw East. Bywa też podawana z kotą 5924. Od południa podchodzi pod nią dolina Phuchang Khola z lodowcem Phuchang Glacier (Phuchan Gl.). Prowadził przez nią wcześniej często przechodzony trakt handlowy, kontrolowany przez obecnie opuszczoną osadę Syao, która popadła w ruinę, gdy ruch karawanowy przeniósł się na przełęcz Kangla Devrali.

WEJŚCIA: Od dawna przechodzono przez tubylców.

17. Od północy - z doliny Khar Chu na przełęcz. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzono przez tubylców.

18. Od południa - z Syao przez Phuchang Glacier. Ścieżka(?), szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzono przez tubylców.

CHAW EAST 6588

(mapa 2.5)

Zwornikowy szczyt w głównej grani Himal, na zachód od Ohmi Kangri. Podawany

też z kotą 6674. Na południe odchodzi od niego boczna grań, która oddziela dolinę Phuchang Khola od doliny Ohmi z lodowcem Ohmi Glacier West.

Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6164

(mapa 5)

Szczyt w północnej części południowej grani Chaw East, podawany też z kotą 6075.
WEJŚCIA: 1. wejście: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1).

19. Od wschodu - z Ohmi Glacier West na szczyt. Szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: 1. przejście: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1).

LITERATURA: „Himalayan Journal“ Vol.42/1984-85/s.25 (mapa z trasą).

COL 5927

(mapa 5)

Przełęcz w środkowej części południowej grani Chaw East. Wejścia na przełęcz nie są znane.

PEAK 6201

(mapa 5)

Zwornikowy szczyt w środkowej części południowej grani Chaw West. Na wschód odchodzi od niego krótka boczna grań, która dochodzi do lodospadu Ohmi Glacier West. Wejścia na szczyt nie są znane.

SOSSO LA 5525

(mapa 5)

Szeroka, łatwo dostępna przełęcz w krótkiej bocznej grani schodzącej na wschód z Peak 6201. Prowadzi przez nią dojście na Ohmi Glacier West, omijające dolny 300-metrowy lodospad tego lodowca.

WEJŚCIA: 1. i następnne kolejne wejścia: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1).

20. Od pn.-wschodu - z Ohmi Glacier West na przełęcz. Zapewne nietrudno, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: 1. i następnne kolejne przejścia: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1).

LITERATURA: „Himalayan Journal“ Vol.42/1984-85/s.25 (mapa z trasą).

21. Od pd.-wschodu - z osady Syao na przełęcz. Łatwo.

Małą dolinką i zboczem wprost na siodło przełęcz.

PRZEJŚCIA: 1. i następne kolejne przejścia: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1).

LITERATURA: „Himalayan Journal“ Vol.42/1984-85/s.25 (mapa z trasą).

SYAO KANG 6338

(mapa 5)

Wybitny szczyt w południowym zakończeniu południowej grani Chaw East. wznoszący się bezpośrednio na pn.-wschód nad ruinami osady Syao. Wejścia na szczyt nie są znane.

OHMI-CHAW COL 6338

(mapa 5)

Przełęcz w głównej grani Himal. pomiędzy Ohmi Kangri a Chaw East. Od południa podchodzi pod nią Ohmi Glacier West (West Ohmi Gl.).

WEJŚCIA: 1.wejście: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1).

22. Od południa - przez Ohmi Glacier West na przełęcz.

PRZEJŚCIA: 1.przejście: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1).

LITERATURA: „Himalayan Journal“ Vol.42/1984-85/s.25 (mapa z trasą).

PEAK 6758

(mapa 5)

Zwornikowy szczyt w głównej grani Himal. wznoszący się bezpośrednio na wschód od przełęczy Ohmi-Chaw Col. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6794

(mapa 5)

Szczyt w bocznej grani odchodzącej na pn.-wschód od Peak 6758. Bywa też podawany z kotą 6909 lub 6797. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6900

(mapa 2.5; rys. 7)

Wysoki szczyt w bocznej grani odchodzącej na pn.-wschód od Peak 6758. Bywa też podawany z kotą 6980. Na szczycie tym wspomniana boczna grań zmienia swój kierunek pod kątem prostym i biegnie dalej na pn.-zachód. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6676

(mapa 5)

Szczyt w pn.-zachodniej grani Peak 6900, podawany też z kotą 6787. Wejścia na szczyt nie są znane.

OHMI KANGRI 7047

(mapa 2.5; rys. 2-5, 7-8)

Wybitny, najwyższy szczyt całego rejonu Ohmi Kangri. Stanowi go szeroki 3-wierzchołkowy masyw w głównej grani, dominujący pomiędzy przełęczami Chabuk La (na wschodzie) i Chaw La (na zachodzie). Głównym, najwyższym wierzchołkiem masywu jest wierzchołek pn.-zachodni Main Peak (North-West Peak, West Peak). Pozostałe, nieco niższe, to środkowy Central Peak (Middle Peak) 6970 i wschodni East Peak (Fore-peak) 6940 (6800).

Ohmi Kangri (Ohmikangri, Ohmi Kangri, Ohmikangri, Omi Kangri, Omi Kangri Ri, Omikangri) bywał wcześniej identyfikowany błędnie jako Nupchu. Bywa też podawany z wysokościami: 7922, 7400, 7222, 7045, 7032, 7028, 7018, 6922, 6829, 6821.

Od wschodniego wierzchołka odchodzi na pd.-zachód potężne żebro (nazywane też południową granią), które oddziela Ohmi Glacier West od Ohmi Glacier East. Lodowce te w dole obrywają się wysokimi lodospadami, łącząc się poniżej w pokryty całkowicie morenami Ohmi Glacier (często nazywany też Pamdra Gl. lub Pandra Gl.). Pod pn.-wschodnią ścianę masywu podchodzi Chabuk Glacier, którego język spływa do dużego jeziora Dzanye Pokhari.

Wejścia na wierzchołki Ohmi Kangri:

MAIN PEAK: Próba wejścia: 27.VI.1949 Rene Ditter, Alfred Sutter, Jakob Pargäzti (Exp.49 I) do 6800. 1.wejście: 14.IV.1984 A. Rieder, A. Vaucher (Exp.84/1). 2.w. 18.IV.1984 M. Alplanalp, D. Chevallier, T. Rossetti, N. Wyrsh (Exp.84/1). 3.w. 20.IV.1984 H. Dielhelm, R. Meier, Ang Nima, Dawa Nuru, F. Vuilleme (Exp.84/1). 4.w. 9.V.1989 Mingma Gyalzen, J. Harris, Dawa Nuru (Exp.89/1).

CENTRAL PEAK: 1.wejście: 1.V.1982 S. Kohara, Y. Suzuki, Ang Temba (Exp.82/1). 2.w. 14.IV.1984 A. Rieder, A. Vaucher (Exp.84/1). 3.w. 18.IV.1984 M. Alplanalp, D. Chevallier, T. Rossetti, N. Wyrsh (Exp.84/1). 4.w. 20.IV.1984 H. Dielhelm, R. Meier, Ang Nima, Dawa Nuru, F. Vuilleme (Exp.84/1). 5.w. 9.V.1989 Mingma Gyalzen, J. Harris, Dawa Nuru (Exp.89/1).

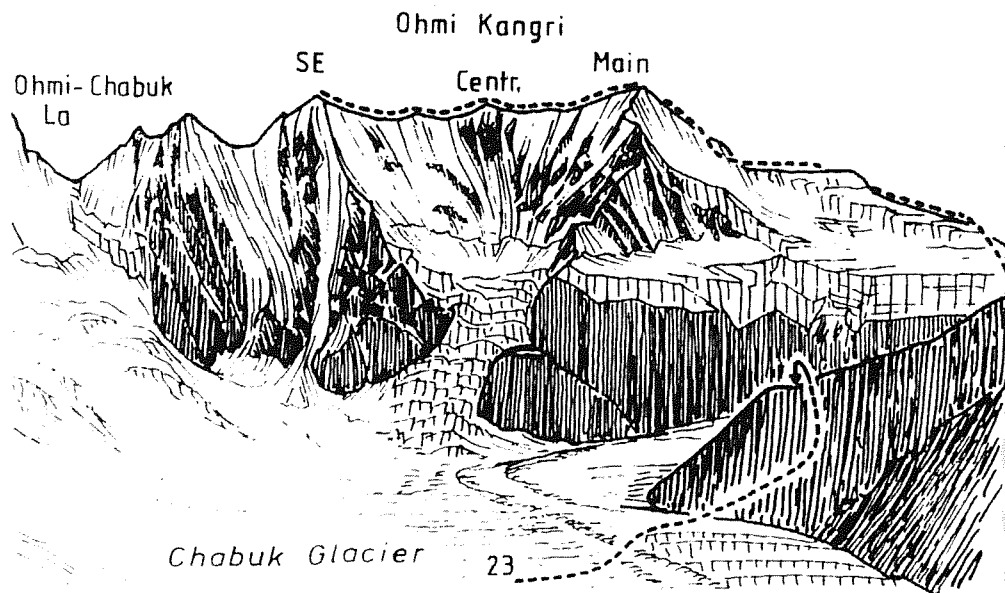
EAST PEAK: 1.wejście: 29.IV.1982 Nawang Chroklang, H. Gomi, T. Kaneko, K. Nakajima (Exp.82/1). 2.w. 1.V.1982 S. Kohara, Y. Suzuki, Ang Temba (Exp.82/1). 3.w. 14.IV.1984 A. Rieder, A. Vaucher (Exp.84/1). 4.w. 18.IV.1984 M. Alplanalp, D. Chevallier, T. Rossetti, N. Wyrsh (Exp.84/1). 5.w. 20.IV.1984 H. Dielhelm, R. Meier, Ang Nima, Dawa Nuru, F. Vuilleme (Exp.84/1). 6.w. 9.V.1989 Mingma Gyalzen, J. Harris, Dawa Nuru (Exp.89/1).

23. Od północy, z Chabuk Glacier - przez pn.-zachodnią grań na szczyt (rys.2-5).

Trudno, stromą firnowo-śnieżną granią z nawisami. Obozy: 5900, 6500.

Próba przejścia: 25-27.VI.1949 R.Ditter, A.Sutter, J.Pargäzti (Exp.49/1) do 6800.

LITERATURA: „Berge der Welt“ 1952/s.156-59; Ditter,R., *Swiss Himalayan Expedition, 1949*. „Himalayan Journal“ Vol.XVI/1950-51, s.25-37 (mapa z trasą, fot. z drogą).

Rys.2. Ohmi Kangri od północy

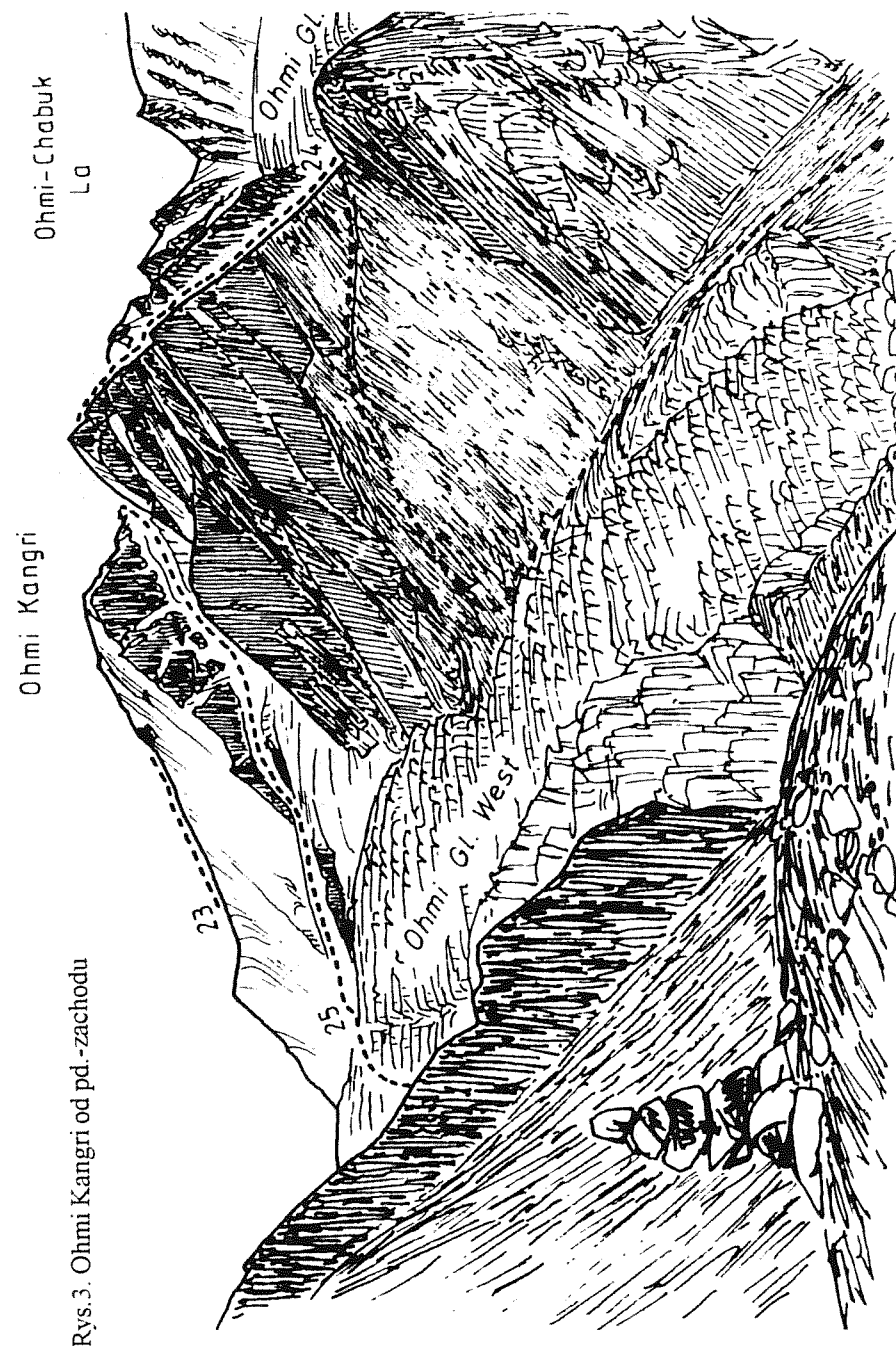
24. Z doliny Ohmi - pd.-zachodnią granią na East lub Central Peak. (rys. 3-5). Z BC-5130 zejście na Ohmi Gl. i wzdłuż podstawy południowej grani na pn.-wschód. Następnie morenami po zachodniej stronie grani około 300 m i trawers w prawo przy stałej półce w dolnej części południowej grani na lodowiec po wschodniej stronie grani. Bardzo potrzaskanym lodowcem i wejście od wschodniej strony na ostrze grani. C1-5750 (na grani). Powyżej 150 m stromą lodową ścianą i wąskim śnieżnym ostrzem do podstawy filara. Długim trawersem wzdłuż niej do śnieżnego kuluaru, którym do C2-6100 (na śnieżnej grani). Powyżej śnieżno-lodową granią poprzecinaną wielkimi szczelinami aż na śnieżne plateau, którym do C3-6350. Powyżej na wąską śnieżną grań przez East Peak na Central Peak.

PRZEJŚCIA: 1przejście: 29.IV.1982 Nawang Chroklang, H. Gomi, T. Kaneko, K. Nakajima (Exp.82/1) do East Peak. 2w. 1.V.1982 S. Kohara, Y. Suzuki, Ang Temba (Exp.82/1) do Central Peak.

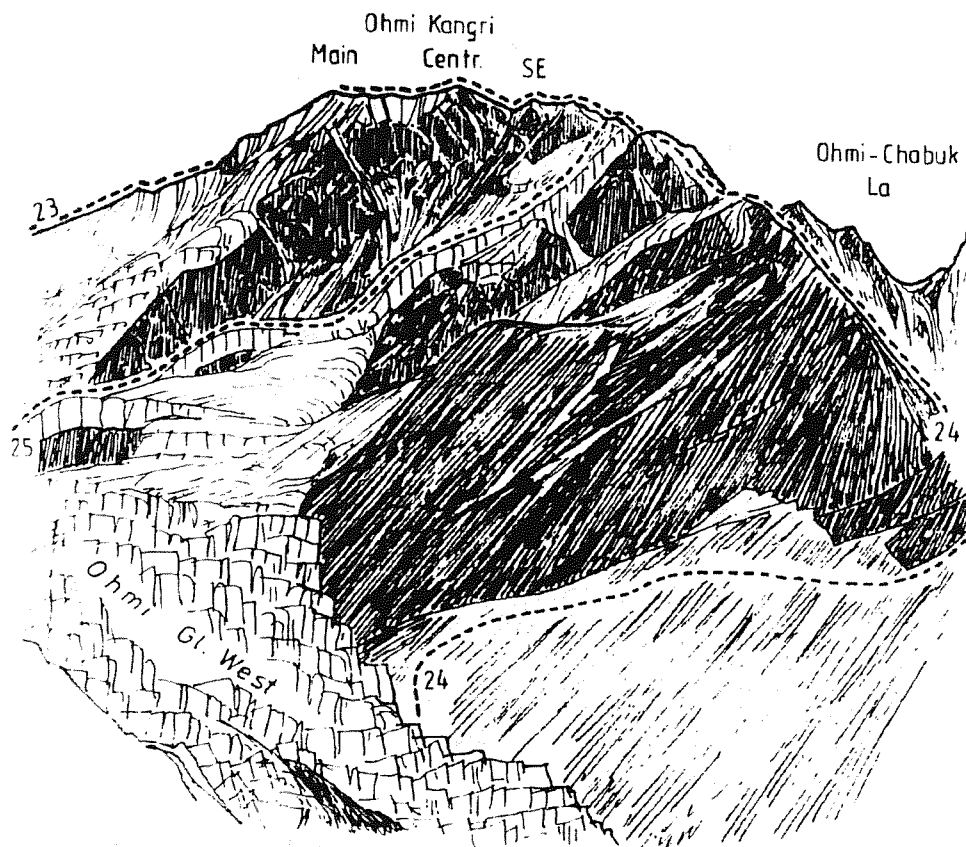
LITERATURA: Kaneko, T., *Ohmi Kangri*. „Himalayan Journal” Vol.39/1981-82, s.166-68 (mapa z trasą, rys. z drogą, fotos).

25. Z Ohmi Glacier West - zachodnią flanką i pd.-zachodnią granią na szczyt. (rys. 3-5). Stromo w lodzie.

Z BC-5130 nad Ohmi Glacier dojście na Ohmi Glacier West przez Sosso La. C1-5700 (na Ohmi Gl. West). Lodowcem w górę i w jego przedłużeniu stromym lodowym

Rys.3. Ohmi Kangri od pd.-zachodu

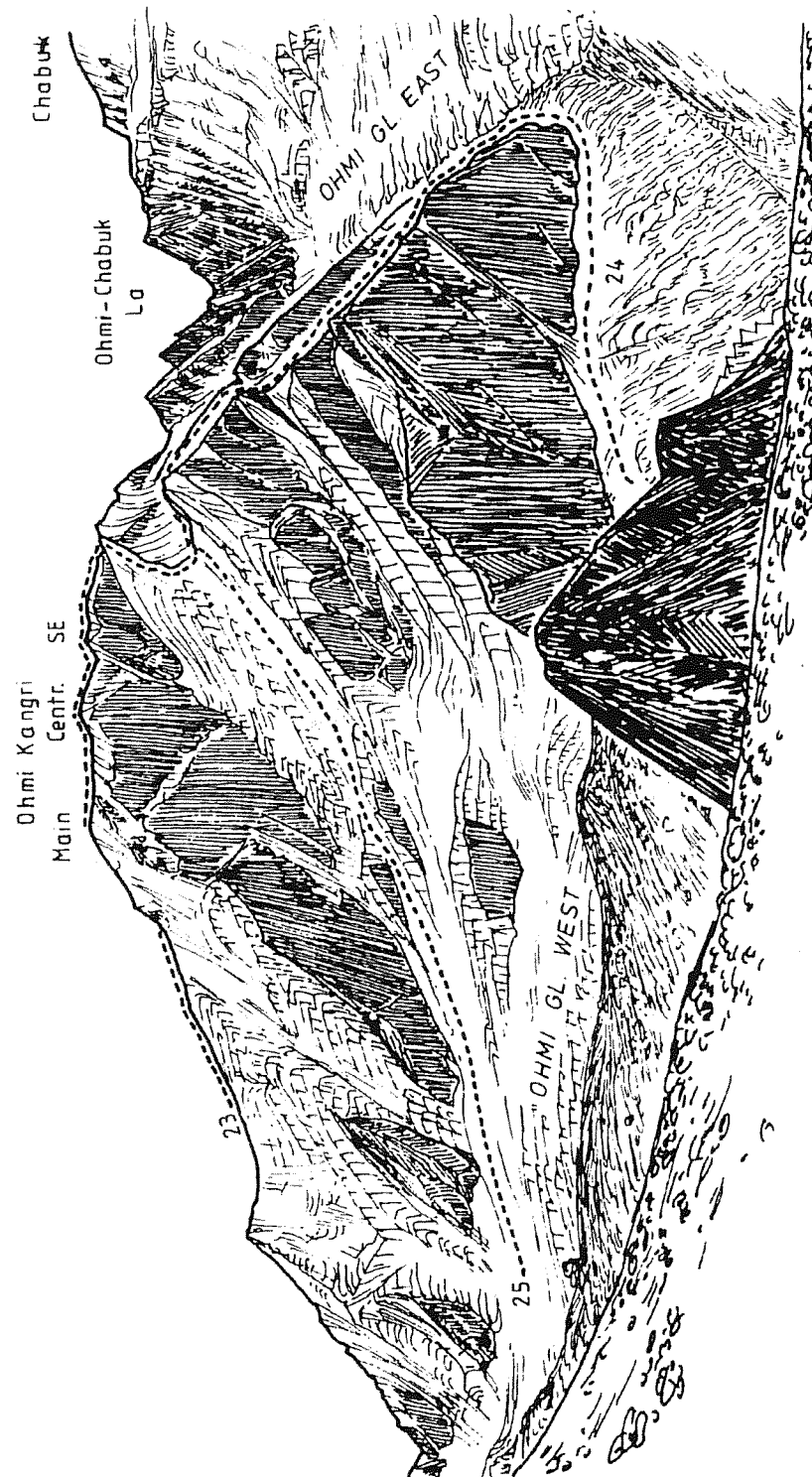

Rys.4. Ohmi Kangri od pd.-zachodu

skłonem ukosem w prawo w górę aż na wcięcie w grani - C2-6250 (na pd.-zachodniej grani, tu łączymy się z drogą 24). Następnie przez skalne spiętrzenie i dalej bardzo ostrą firnową granią, która przechodzi w końcu w stromą śnieżną flankę poprzecinaną w trzech miejscach szerokimi szczelinami, do C3-6610. Dalej na East Peak, z którego wąską granią z nawisami na Central Peak i dalej na Main Peak.

PRZEJŚCIA: Środkowa część drogi, grań aż do Central Peak: 1982 Japończycy (Exp.82/1) → droga 24. 1. przejsicie: 14.IV.1984 A. Rieder, A. Vaucher (Exp.84/1). 2.p. 18.IV.1984 M. Alplanaip, D. Chevallier, T. Rossetti, N. Wyrsch (Exp.84/1). 3.p. 20.IV.1984 H. Dielhelm, R. Meier, Ang Nima, Dawa Nuru, F. Vuilleme (Exp.84/1). 4.p. 9.V.1989 Mingma Gyalzen, J. Harris, Dawa Nuru (Exp.89/1).

LITERATURA: Meier,R., *Ohmi Kangri*, „American Alpine Journal“ 1986/s.217 (fot. z drogą); Meier,R., *Ohmi Kangri Himal*, 1984, „Himalayan Journal“ Vol.42/1984-85, s.23-26 (mapa z trasą, fot. z drogą); *Ohmi Kangri Himal 85* [Neuchatel 1985], report (fot., mapa z trasą).

Rys.5. Ohmi Kangri od pd.-zachodu

OHMI-CHABUK COL 6500

(mapa 5; rys. 2-5,8)

Przełęcz w głównej grani Himal, pomiędzy masywem Ohmi Kangri a Chabuk. Na pd.-zachód splywa spod niej Ohmi Glacier East a na pn.-wschód Chabuk Glacier. Wejścia na przełęcz nie są znane.

CHABUK (Tsajrin) 6919

(mapa 2.5; rys. 5-8)

Wybitny, zwornikowy szczyt stanowiący wschodni bastion całego Ohmi Kangri Himal. Wznosi się on bezpośrednio na pd.-zachód od głęboko wciętej przełęczy Chabuk La. Pisany jest niekiedy Chabuk Peak lub określany nazwą Tsajrin (Tsajirin, Tsajirip). Podawany też bywa z kotą 6980, 6960 lub 6950. Na południe odchodzi ze szczytu boczna grań, która jest początkiem długiej odnogi oddzielającej zlewnię Lhonak Khola (na pd.-wschodzie) od doliny Tamuru z jego dopływem Yangma Khola na zachodzie. Grań tę będziemy nazywać dalej Sharphu Range. Inna, krótsza boczna grań schodzi ze szczytu na pd.-zachód i oddziela Ohmi Glacier East od Pandra Glacier.

Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 5810

(mapa 5; rys. 8)

Szczyt w południowym zakończeniu pd.-zachodniej grani Chabuk. W środkowej części tej grani znajdują się wyższe wierzchołki P.6100 i P.6050.

WEJŚCIA: I.wejście: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1), na 2 wierzchołki.

26. Z Ohmi Glacier - pd.-zachodnim żebrem.

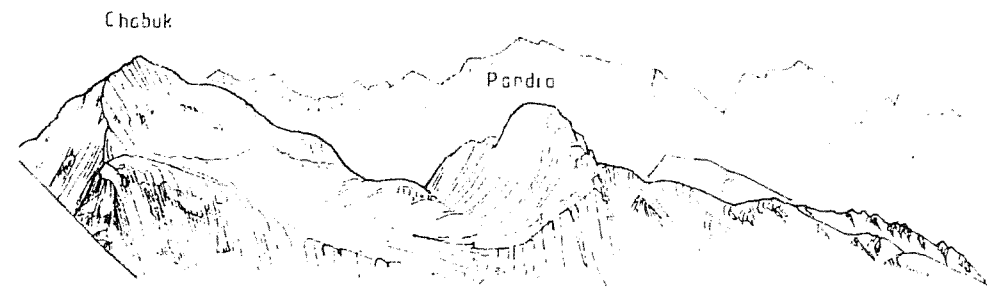
PRZEJŚCIA: I.przejście: IV.1984 Szwajcarzy (Exp.84/1), na 2 wierzchołki.

LITERATURA: „Himalayan Journal“ Vol.42/1984-85, s.25 (mapa z trasą).

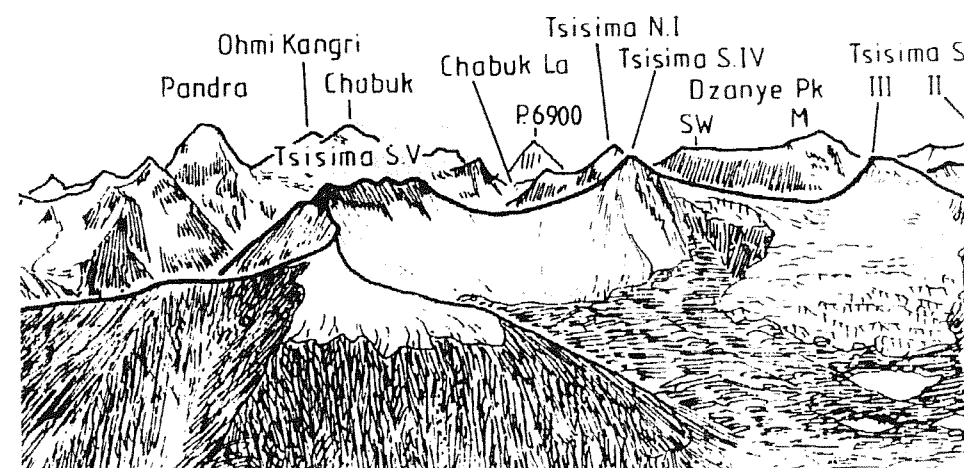
SHARPHU RANGE

(mapa 2.5-6; rys. 6-15)

Sharphu Range stanowi długa boczna grań, która oddziela zlewnię Lhonak Khola (na pd.-wschodzie) od doliny Tamuru z jego dopływem Yangma Khola na zachodzie. Odchodzi ona od Chabuk (w głównej grani Himal) na południe (szczyty Pandra i Danga) i na Peak 6332 skręca pod kątem prostym na zachód i dochodzi do Nupchu (6296). Tu znowu skręca pod kątem prostym na południe i przez wierzchołki Sharphu dochodzi do Nango La. Za przełęczą ciągnie się niższymi już grzbietami (Bhir Danda, Jyandra Danda i Loa Danda) do zejścia Ghunsa Khola z Tamur River.

Rys.6. Chabuk i Pandra od pn.-zachodu

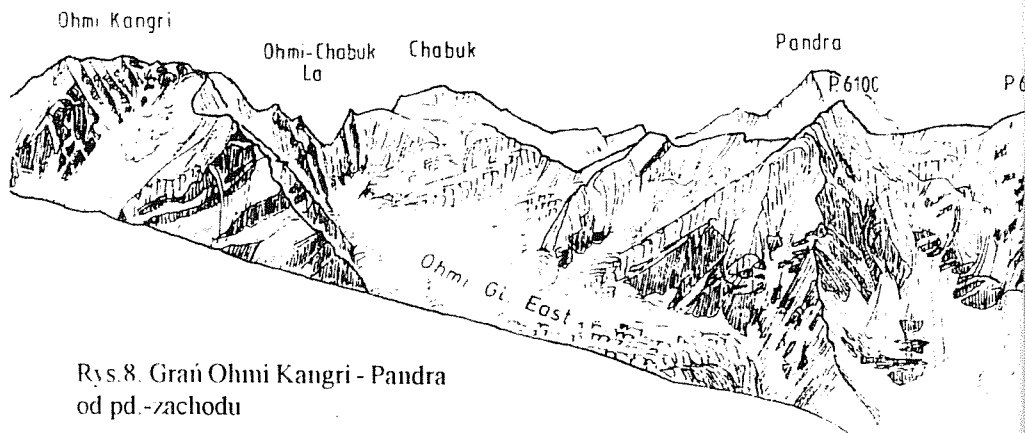
Rys.7. Chabuk i Pandra od pd.-wschodu

PANDRA 6796

(mapa 2.5; rys. 6-8)

Zwornikowy szczyt w północnej części Sharphu Range. W 1949 r. określony został prowizoryczną nazwą „Badile“, z wysokością 6850. Nazwa szczytu pisana bywa też Pandra lub Pandra Kangri. Na pd.-wschód odchodzi od niego boczna grań z Peak 6099 w jej południowym zakończeniu. Grań ta ogranicza od zachodu Lhonak Gl.

Wejścia na szczyt nie są znane.

Rys. 8. Grań Ohmi Kangri - Pandra od pd.-zachodu

PEAK 6099

(mapa 5)

Szczyt w południowym zakończeniu bocznej, pd.-wschodniej grani Pandra. Wznosi się on po zachodniej stronie Lhonak Glacier, bezpośrednio nad jego końcem. Wejścia na szczyt nie są znane.

TINJUNG 6194

(mapa 5)

Szczyt w północnej części Sharphu Range, będący właściwie pn.-wschodnim wierzchołkiem masywu Dangma. Wejścia na szczyt nie są znane.

DANGA 6359

(mapa 2.5)

Zwornikowy szczyt w północnej części Sharphu Range, opisywany też jako Dango Peak i podawany z wysokościami: 6372, 6355. Na pd.-wschód odchodzi od niego boczna grań ze szczytami Peak 6200 i Peak 6133. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6200 i PEAK 6133

(mapa 5)

Szczyty w bocznej pd.-wschodniej grani Danga. Wejścia na szczyty nie są znane.

PEAK 6332

(mapa 5)

Zwornikowy szczyt w północnej części Sharphu Range, w miejscu, gdzie grań ta zalamuje się na zachód. Podawany też bywa z kotą 6426. Na pd.-wschód - aż do osady Ramtang - odchodzi od niego boczna grań ze szczytem Peak 6029 w jej zakończeniu. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6029

(mapa 5)

Szczyt w południowym zakończeniu pd.-wschodniej grani Peak 6332, wznoszący się bezpośrednio na pn.-zachód od osady Ramtang. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6098

(mapa 5)

Zwornikowy szczyt w północnej części Sharphu Range, w miejscu, gdzie grań ta biegnie ze wschodu na zachód. Na południe odchodzi ze szczytu boczna porozgałęziana grań, która dochodzi aż do osady Kangbachen. Grań ta ogranicza od wschodu boczna dolinę Nupchu Kholā. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6067 i PEAK 6042

(mapa 5, rys. 13)

Szczyty w bocznej południowej grani Peak 6098, po wschodniej stronie doliny Nupchu Kholā. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 6212

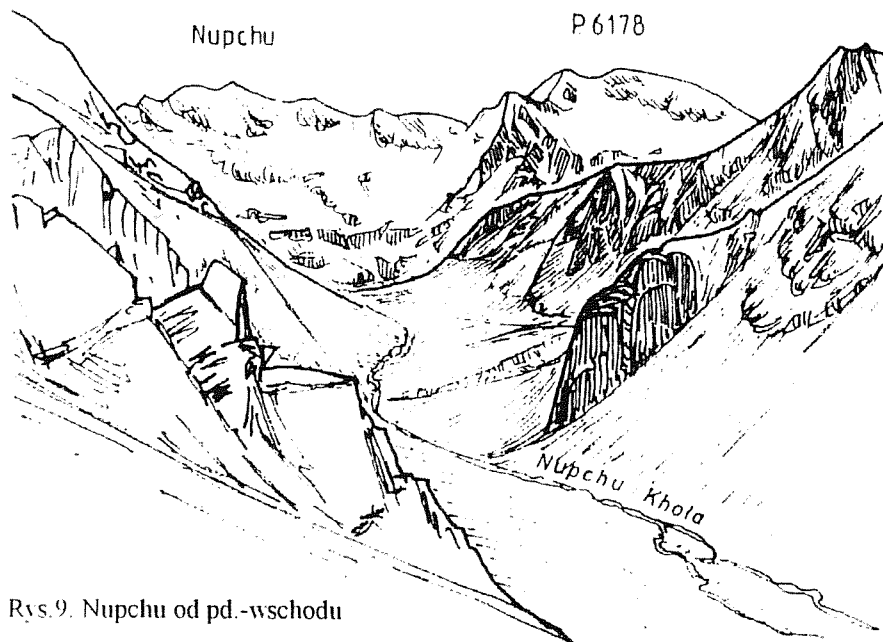
(mapa 5)

Szczyt w północnej części Sharphu Range, w miejscu, gdzie grań ta biegnie ze wschodu na zachód, bezpośrednio na wschód od Nupchu Shar La. Wejścia na szczyt nie są znane.

NUPCHU SHAR LA 5947

(mapa 5)

Przełęcz w północnej części grani Sharphu Range, ograniczająca od wschodu szeroki masyw Nupchu. Od południa podchodzi pod przełęcz dolina Nupchu Kholā z Nupchu Shar Gl. Wejścia na przełęcz nie są znane.

Rys.9. Nupchu od pd.-wschodu

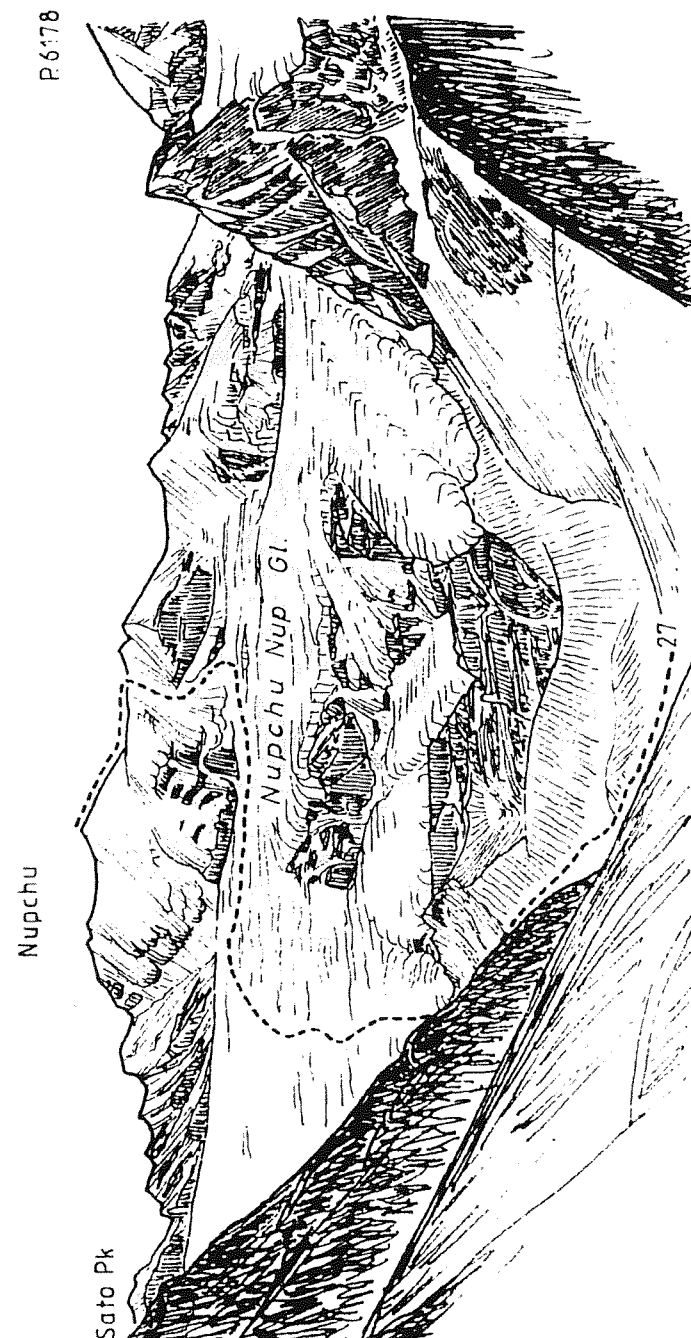
NUPCHU 6296

(mapa 2.5: rys. 9-12)

Szeroki, równoleżnikowo rozciągnięty masyw w północnej części Sharphu Range. W 1949 roku Szwajcarzy identyfikują błędnie Ohmi Kangri jako Nupchu i stąd bierze się następnie pojawiająca się błędna wysokość Nupchu - 7028 (w odniesieniu do niej także zawyżone są wysokości sąsiednich szczytów). Podawany też bywa z wysokością 6690 lub 6418. W długiej wschodniej grani Nupchu wyróżniany jest dość wybitny wierzchołek P.6178 (6500, 6300), z którego na południe schodzi wybitne żebro skalne, oddzielające lodowce w górnej części doliny Nupchu Khola (Nupchu Nup Gl. od Nupchu Shar Gl.). Jedna z turni południowej grani została nazwana w 1962 r. przez Japończyków Sato Peak ok. 6100 (6350). Na pd.-zachód odchodzi ze szczytu boczna grań rozgałęziająca się niżej w dwa ramię. W jej pn.-zachodnim ramieniu znajduje się Peak 5344.

WFIŚCIA: 1.wejście: 20.V.1962 Chotale, T. Tsubaki (Exp.62/1). 2.w. 21.V.1962 Ang Namgyal, Ang Phurba, M. Hirano, T. Kano, F. Nishida, K. Nishioka, M. Nukada (Exp.62/1).

27. Od południa, z doliny Nupchu - prawą częścią pd.-wschodniej ściany i wschodnią granią. (rys. 10).

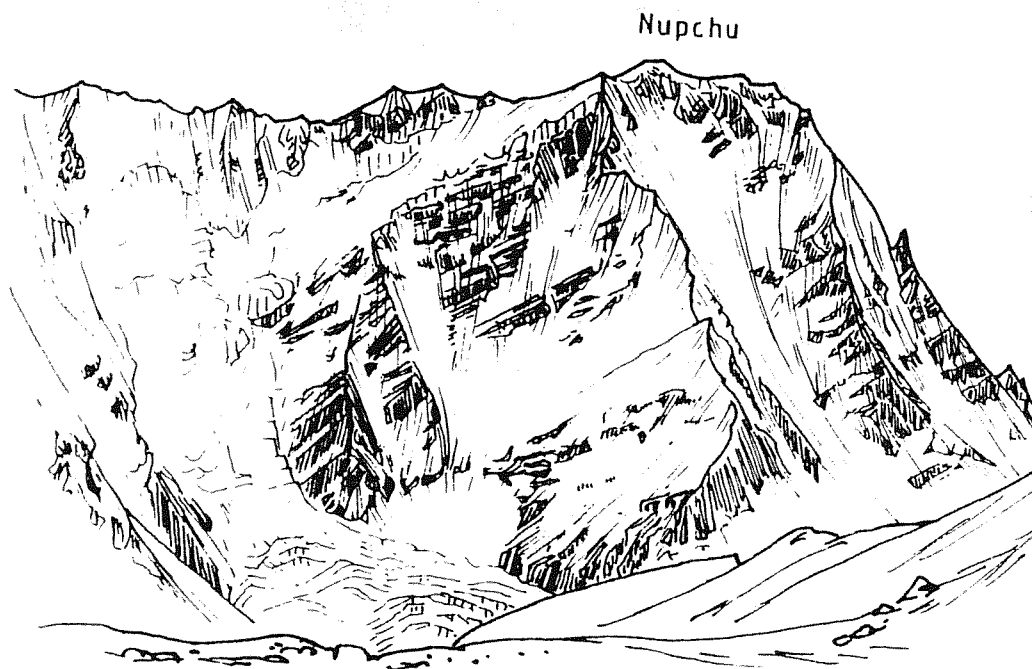

Rys.10. Ohmi Kangri - pd.-wschodnia flanka

Stromym lodowym kuluarem (40-50°) do grani. Dalej wąską, ostrą firnową granią na wierzchołek. 3 obozy.

PRZEJŚCIA: 1.przejsicie: 20.V.1962 Chotalc, T. Tsubaki (Exp.62/1). 2.w. 21.V.1962 Ang Namgyal, Ang Phurba, M. Hirano, T. Kano, F. Nishida, K. Nishioka, M. Nukada (Exp.62/1).

LITERATURA: Nakao,S...*Ascent of Nupchu*. „Himalayan Journal” 1962-63/s.16-20 (fot.); Nakao,S...*Ascent of Nupchu*, 1962. „Sangaku” 1963/s.4-5.75-78 (mapa z trasą, fot., rys. z drogą).

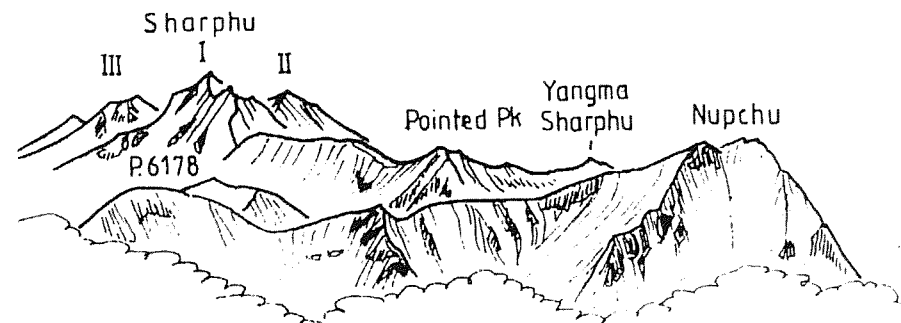

Rys. 11. Nupchu od północy

NUPCHU LHO LA 5810

(mapa 5-6)

Głęboka przełęcz w głównej grani Sharphu Range, oddzielająca masyw Nupchu (na północy) od masywu Sharpu (na południu). Podawana też bywa z kotą 5674. Wejścia na przełęcz nie są znane.

Rys. 12. Sharpu Range od północy

POINTED PEAK 6100

(mapa 6; rys. 12)

Zwornikowy szczyt w głównej grani Sharphu Range, wznoszący się bezpośrednio na południe od Nupchu Lho La. Bywa też podawany z kotą 6172. Na zachód odchodzi od niego boczna grania (z Yangma Sharpu), która rozdziela doliny Sharphu Chu (z Sharpuchu Gl.) i Zedang Chu (z Zedangchu Gl.). Wejścia na szczyt nie są znane.

YANGMA SHARPHU 5923

(mapa 6; rys. 12)

Szczyt w bocznej grani oddzielającej boczne doliny Sharphu Chu i Zedang Chu. Wejścia na szczyt nie są znane.

THA NAGPHU (Sharphu IV) 6162

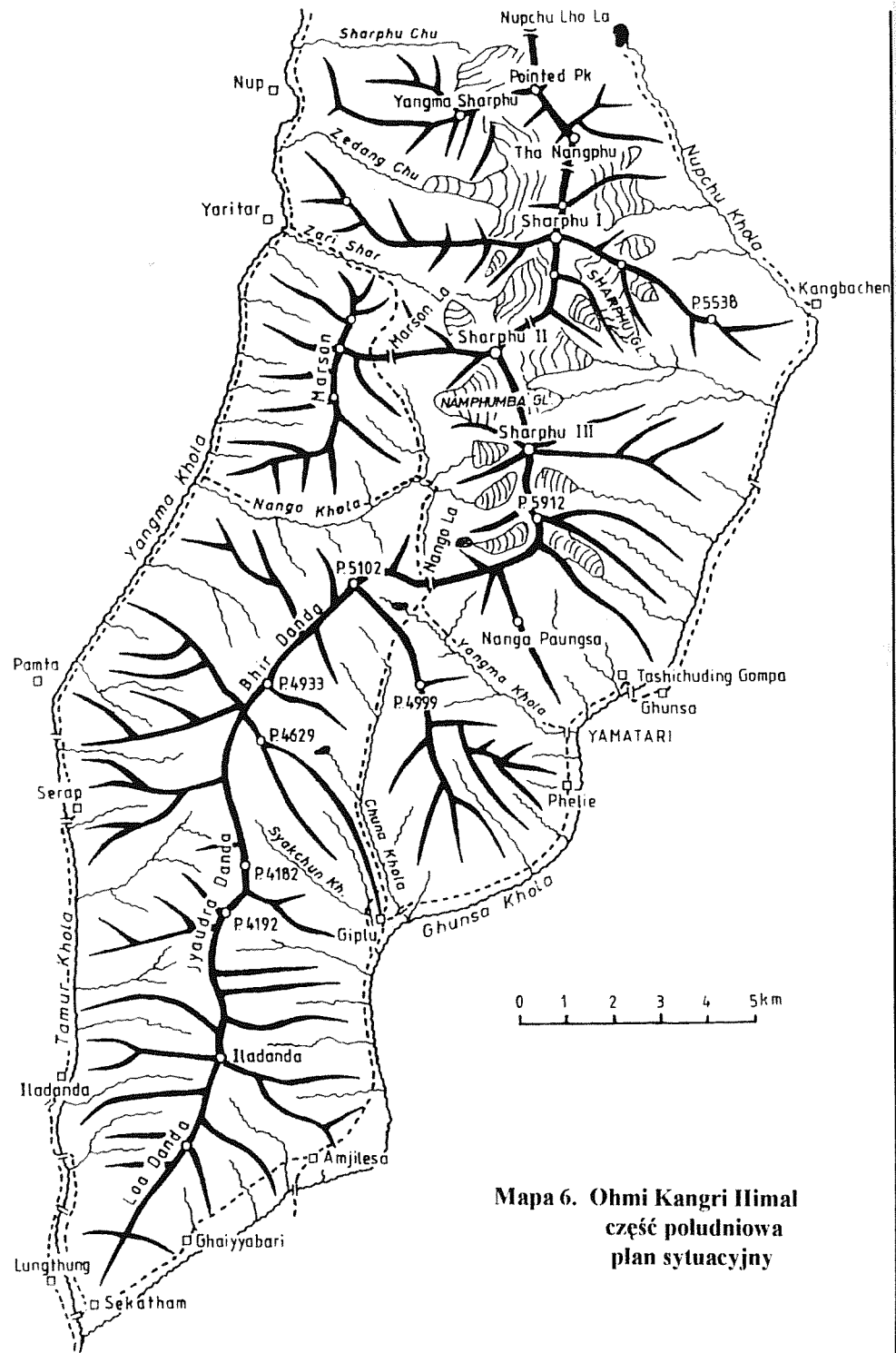
(mapa 6; rys. 12)

Szczyt w środkowej części głównej grani Sharphu Range, stanowiący północny bastion masywu Sharpu. Wejścia na szczyt nie są znane.

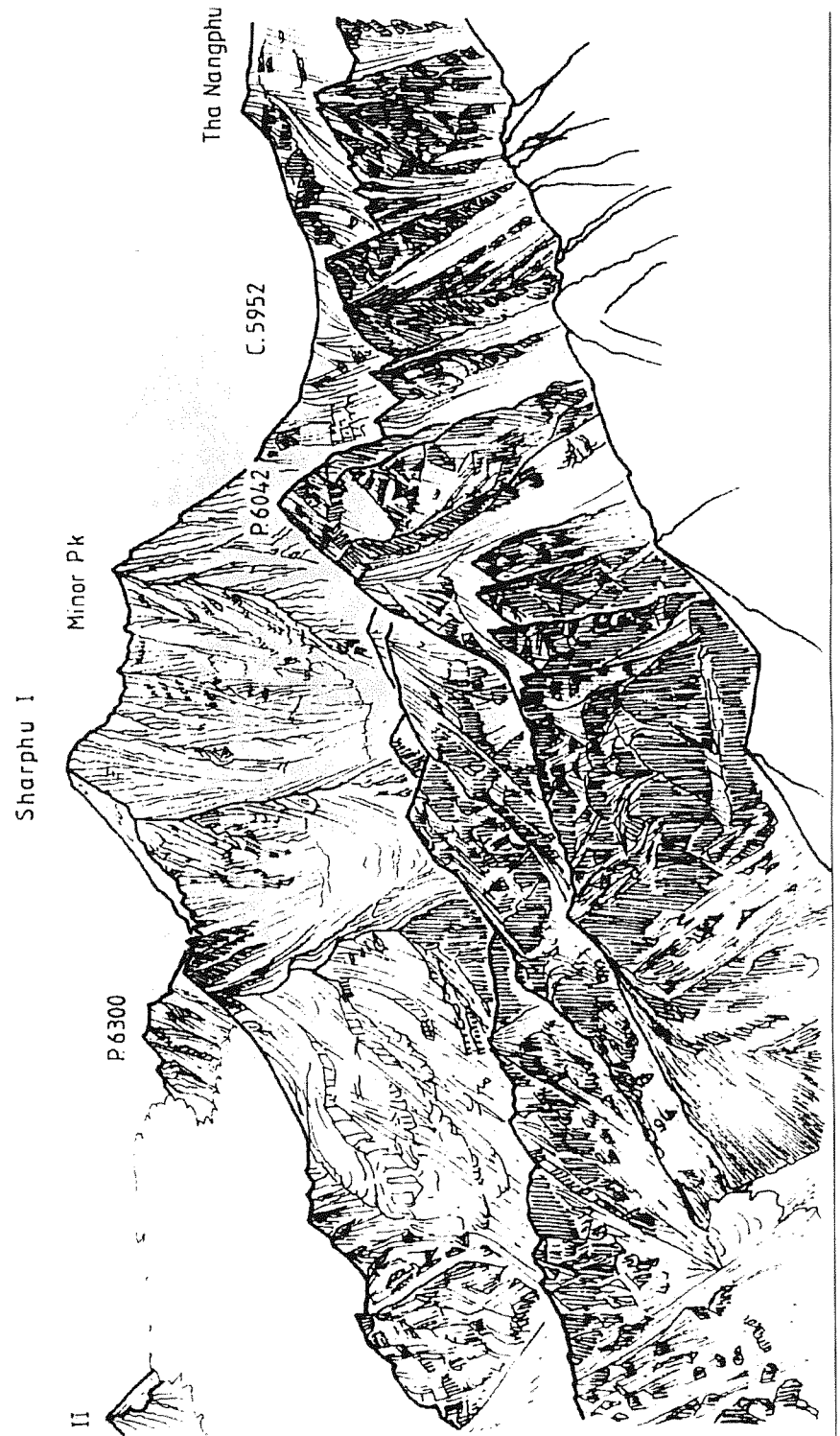
SHARPHU I (Zedang I) 6522

(mapa 2,6; rys. 12-15)

Najwyższy szczyt w grani Sharphu Range. Japończycy oceniają jego wysokość w 1962 r. na 7200. Niekiedy bywa pisany Sharpu lub nazywany Zedang I, podawany też

Mapa 6. Ohmi Kangri Himal
 część południowa
 plan sytuacyjny

Rys. 13. Sharphu od pn.-wschodu

Rys. 14. Sharphu - wschodnia ściana

z wysokościami: 7100, 7070, 6553, 6410. W północnej grani szczytowej Sharphu znajduje się wybitny przedwierzchołek, nazywany niekiedy Minor Peak. Z głównego wierzchołka odchodzi na pd.-wschód boczna grań, która oddziela dolną część doliny Nupchu Khola od Sharphu Glacier. W górnej części tej grani sterczy charakterystyczna, skalna (czarna), ostra turnia, a w dole kończy się w Peak 5538. Inna krótka boczna grań schodzi z głównego wierzchołka na zachód. Rozdziela ona boczne doliny: Zedang Chu i Zari Shar (z Zari Shar Gl.).

WEJŚCIA: 1. wejście: 22.X.1963 2 Japończycy (Exp.63/1). 2.w. 23.X.1963 3 Japończycy i 2 Sierpów (Exp.63/1). 3.w. 25.X.1963 4 Japończycy i 2 Sierpów (Exp.63/1). [Japończycy którzy weszli na szczyt: S. Heki, T. Hirai, S. Hirotsu, T. Ishinabe, T. Kasamatsu, C. Miyamoto, Y. Mori, C. Takahashi, Y. Tatsumi. Sierpowie: Ang Tharkey, Ang Tsering I. Dorje, Lhakpa Tenzing].

28. Od pd.-wschodu (z Kangbachen) - przez południową flankę. Zapewne niezbyt trudno (?).

Z osady Kangbachen (BC) około 2,5 km w górę dolinę Nupchu, a następnie w lewo (na zachód) w górę w kierunku pd.-wschodniej grani (C1-5100). Dalej w górę na przełęczkę (Col.5304) w pd.-wschodniej grani i zejście na drugą stronę na Sharphu Glacier. C2-5900 na małym plateau lodowca. Stąd na pn.-zachód na wcięcie w południowej grani Sharphu, między jego głównym wierzchołkiem i niższym wierzchołkiem grani (C3-6250). Stąd firnową ganią na Main Peak.

PRZEJŚCIA: 1. przejście: 22.X.1963 2 Japończycy (Exp.63/1). 2.w. 23.X.1963 3 Japończycy i 2 Sierpów (Exp.63/1). 3.w. 25.X.1963 4 Japończycy i 2 Sierpów (Exp.63/1). [Japończycy którzy weszli na szczyt: S. Heki, T. Hirai, S. Hirotsu, T. Ishinabe, T. Kasamatsu, C. Miyamoto, Y. Mori, C. Takahashi, Y. Tatsumi. Sierpowie: Ang Tharkey, Ang Tsering I. Dorje, Lhakpa Tenzing].

LITERATURA: Hirano,M., *Sharphu and North-Eastern Nepal, 1963-1964*. „Sangaku“ 1964/s.3-7 i 82 (mapa z drogą, fot., rys. z drogą).

SHARPHU II (Zedang II) 6338

(mapa 6; rys. 12-13)

Sharpu II, nazywany też Zedang II, wznosi się w głównej grani Sharphu Range, na południe od Sharphu I. Podawany bywa też z wysokością 6236. Na zachód odchodzi ze szczytu boczna grań, która oddziela dolinę Zari Shar (na północy) od Nango Khola (na południu). Pod południową flankę szczytu znajduje się mały lodowiec Naphumba Gl. Wejścia na szczyt nie są znane.

MARSON LA 5136

(mapa 2.6)

Marson La (Marsong La, Marsang La) to głęboko wcięta przełęcz w zachodniej grani

Rys. 15. Sharphu od pd.-wschodu

Sharphu II. Bywa też podawana z kotą 4910. Od pd.-zachodu podchodzi pod nią dolina Nango Khola (Thosa Khola), zaś od pn.-zachodu dolina Zari Shar. Przez przełęcz prowadzi stary szlak karawanowy, prowadzący z Nango La do górnej części doliny Yangma Khola.

WEJŚCIA: Przełęcz od dawna przechodzona przez tubylców. 1.wejście eksploracyjne: VII.1949 Szwajcarzy (Exp.49/1), trawers z S na N.

29. Od południa - z doliny Nango Khola. Ścieżka, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Droga od dawna przechodzona przez tubylców. 1.przejście eksploracyjne: VII.1949 Szwajcarzy (Exp.49/1).

30. Od pn.-zachodu - z doliny Yangma Khola. Ścieżka, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Droga od dawna przechodzona przez tubylców. 1.przejście eksploracyjne: VII.1949 Szwajcarzy (Exp.49/1).

MARSON 5500

(mapa 6)

Szczyt w zachodnim zakończeniu zachodniej grani Sharphu II, od którego oddziela go przełęcz Marson La. Szczyt buduje szeroki masyw usytuowany poprzecznie do wspomianej grani i kulminujący w kilku wierzchołkach. Północny z nich oznaczony jest kotą 5409. Wejścia na wierzchołki nie są znane.

SHARPU III (Nango, Gumbi) 6157

(mapa 2,6; rys. 12)

Najbardziej południowy szczyt masywu Sharphu, wznoszący się w środkowej części grani Sharpu Range. J.D.Hooker nazywa szczyt w 1848 r. Mt. Nango (od przełęczu Nango La?), zaś G.Dyhrenfurth dowiaduje się w 1930 r. od tubylców, że szczyt nazywany jest Gumbi. Podawany bywa też z wysokością 6165. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 5912

(mapa 6)

Szczyt w południowym zakończeniu masywu szczytów Sharphu. Główna grań Sharphu Range skręca na nim ostro na zachód, w kierunku przełęczu Nango La. J.D.Hooker lokalizuje w 1884 r. w okolicy szczytu nazwę Mt. Nango. Wejścia na szczyt nie są znane.

NANGA PAUNGSA 5151

(mapa 6)

Szczyt w bocznym, południowym ramieniu masywu Peak 5912. Wejścia na szczyt nie są znane.

NANGO LA 4802

(mapa 2,6)

Wybitna przełęcz w południowej części grani Sharphu Range. J.D.Hooker określa ją w 1884 r. nazwą Kambachen pass albo Nango Pass. Być może jej nazwa pochodzi od Nango = Drzwi do Nieba. Niekiedy bywa podawana z wysokością 5000. Od południa podchodzi pod przełęcz boczna dolina Yangma Khola, a od zachodu dolina Nango Khola. Przez przełęcz prowadzi stary szlak karawanowy, który jest fragmentem dłuższego traktu, wiodącego z Sikkimu przez pn.-wschodni Nepal do Tybetu.

WEJŚCIA: Od bardzo dawna przechodzili tędy tubylcy. 1.wejście eksploracyjne: 4.XII.1848 J.D.Hooker i tow.(Exp.48/1). Przejście: VII.1949 Szwajcarzy (Exp.49/1) z S na N.

31. Od pd.-wschodu - z doliny Ghunsa Khola przez dolinę Yangma Khola na przełęcz. Ścieżka.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców. 1.przejście eksploracyjne: 4.XII.1848 J.D.Hooker i tow.(Exp.48/1), w zejściu.

LITERATURA: Hooker,J.D., *Himalayan Journals*. 1891/s.175-89 (opis, mapa z trasą).

32. Od południa - z doliny Ghunsa Khola przez dolinę Chuna Khola na przełęcz. Ścieżka.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców

33. Od północy z Nango Khola Valley na przełęcz. Ścieżka.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców. 1.przejście eksploracyjne: 4.XII.1848 J.D.Hooker i tow.(Exp.48/1).

LITERATURA: Hooker,J.D., *Himalayan Journals*. 1891/s.175-89 (opis, mapa z trasą).

BHIR DANDA 5102

(mapa 2,6)

Bhir Danda (Bhirdhanda) to grzbiet w głównej grani Sharpu Range, ciągnący się na pd.-zachód od przełęczu Nango La. Pn.-wschodni wierzchołek tego grzbietu podawany jest z kotą 5102, a pd.-zachodni - 4933. Od południa wcinają się w grzbiet boczne doliny: Chuna Khola i Syakchun Khola. Wejścia na wierzchołki nie są znane.

PEAK 4999

(mapa 6)

Szczyt w bocznej grani odchodzącej na pd.-wschód z pn.-wschodniego wierzchołka Bhir Danda. Grań ta rozdziela boczne doliny: Yangma Kholo i Chuna Kholo. Wejścia na szczyt nie są znane.

JYAUDRA DANDA 4192

(mapa 6)

Zalesiony grzbiet w południowej części głównej grani Sharpu Range. Wejścia na szczyt nie są znane.

ILADANDA 4191

(mapa 6)

Zalesiony szczyt w południowej części głównej grani Sharpu Range. Wejścia na szczyt nie są znane.

LOA DANDA 3648

(mapa 2.6)

Loa Danda (Loa Dand) to całkowicie zalesiony grzbiet, stanowiący południowe zakończenie grani Sharpu Range. Pd.-zachodnia grań grzbietu schodzi do ujścia Ghunsa Kholo do Tamur River. Wejścia na szczyt nie są znane.